

SLOVENSKI NAROD.

izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejetan na avstro-ogrsko deželo za vse leto 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petite vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

Volilni preludij.

Skoro tri mesece je še do državno-zborskih volitev, a že se je začelo tisto valovanje v vsem javnem življenju, ki se imenuje volilno gibanje. Na vsi črti se delajo priprave in izdajajo parole, vse politično življenje je prešinjeno novega duha, in polastila se je neka nervoznost in razburjenost celo tistih krogov, ki se sicer ne zanimajo dosti za politična vprašanja.

V neki meri izvira to gibanje pač tudi iz spoznavanja, da tako kakor doslej ne more v naši državi več dalje iti, sicer pride ta starodavna monarhija končno na boben. Pri nas je vse zavoženo tako, da je strah vsacega, kdor ima kaj vpogleda v dejanske razmere, in da se že več ne čudi, ako pišejo inozemci že o avstrijski likvidacijski masi. Kakor nobena druga država tičimo v dolgovi, vse naše gospodarstvo je zaostalo tako, da nas nadkriljujeta samo še bankerotna Španska ali beraška Portugalska, in ljudstvo zapušča kar trumoma domače kraje, ker nima v njih eksistenčnega minimuma.

Kriv je tega nesrečni politični sistem, po katerem se država vlada, sistem, ki je zasnovan na klerikalno-fevdalni podlagi, in ki ga zlasti na Kranjskem čutimo v vseh kosteh, in iz vseh politično mislečih krogov se čuti glas, da se je treba z vso energijo postaviti na noge, in z vso odločnostjo delati na to, da pridejo iz Kranjske taki močje v parlament, ki bodo, stoječ neustrašno na braniku naših narodnih pravic, tudi dejansko varovali celokupne državne in slovenske kakor zlasti tudi kranjske gospodarske interese ter nas ubranili objejta klerikalno-fevdalnega sistema.

„Es ist eine merkwürdige Erscheinung: Die aufdringliche Liebe des Christentums hat die Lawinen des Hasses ausgelöst“, piše znani kulturni zgodovinar Lippert o kitajskih razmerah. To velja tudi za nekatere pokrajine na avstrijskem jugu, samo če se namesto besede „krščanstvo“ postavi „katoliški klerikalizem“.

Slovinci propadamo gospodarsko in v obmejnih pokrajinah ponekod tudi narodno. Že to, da se množi gospodarska moč naših nasprotnikov v dosti večji meri, kakor naša,

in da se je narodna zavednost pri naših nasprotnikih razvila do čudovite odločnosti, v tem ko je pri nas ravno klerikalni del ljudstva v narodnem oziru še vedno prešinjnen indiferentizma, že to pomeni nazadovanje. V teh prežalostnih razmerah pa se nam vsiljuje ljubezen katoliškega duhovnika. Ta duhovnik nastopa pompozno na katoliških shodih in drugih zborovanjih, na ves glas kriči, da je v nevarnosti vera ter obeta ljudstvu vse zvezde z nebes, ako sledi njemu, ako mu pomaga vzdrževati tisti sistem, ki tira ljudstvo v pogubo.

„Če dobimo državno krmilo v roke, se obrne vse na bolje“. Tako oznanja klerikalizem, in kmetsko ljudstvo mu le prevečkrat verjame ter nič ne premisli, da ima klerikalizem to krmilo že davno v rokah. Kdaj pa klerikalizem ni vladal v naši državi? Za Jožefa II. ne in leta 1848. nekaj časa, sicer pa je vedno imel odločilno besedo v vseh zadevah, naj je bila vlada kakoršnakoli, in je srečno spravil državo v sedanji obupni položaj.

Gospodarske naše koristi nam veljavajo pokazati, da je Bog za vse mizo pogrnil, da se z nakaznicami na nebesa ne damo več slepiti, in da je treba začeti resno delo za naše gospodarstvo. Isto tako zahtevajo naši narodni interesi — po mislimo samo, kako so se klerikalci molče udali zahtevi po nemškem državnem jeziku — da poskusimo pri bližnjih volitvah dati državnozbornemu zastopstvu naše kronovine drug značaj, nego ga je imela doslej. Izvrševalni odbor narodne napredne stranke je takoj po razpisu volitev ukrenil, kar je treba, da se primerno organizira volilna vojna.

V tem, ko ima klerikalna stranka malone v vsaki vasi svojega, z veliko duhovniško avtoriteto oboroženega in zlasti v najdrznejšem terorizovanju izvežbanega agitatorja, ki se za časa volitev lahko izključno posveti agitaciji, v tem, ko ima klerikalna stranka denarnih sredstev v izobilju na razpolaganje, je narodna napredna stranka odkazana na delavnost in požrtvovalnost posameznih somišljenikov, a njeno bojno orožje so ideje, ki jih je zapisala na svojo zastavo.

Uspeha pri volitvah ni pričakovati

brez krepke in delavne organizacije, brez vstrajne in požrtvovalne agitacije. Izvrševalni odbor je zategadelj izvolil poseben centralni volilni odbor, kateremu je prva naloga, ustvariti po celi deželi podobore, tako da bo v neprestani dotiki z volilci.

V to svrhu je centralni volilni odbor naprosil zaupnike na sedežu vsakega okrajnega sodišča, da se konstituirajo kot volilni odbori za dotične sodne okraje. Če bodo zaupniki stvar resno v roke vzeli, nastane takoj cela vrsta organizacijskih središč, od koder se lahko razvije najživahnjša agitacija po celem okraju, kajti ti okrajni volilni odbori oziroma njihovi člani poznajo ljudi in razmere v dotičnem okraju najbolje, so o njih natančno poučeni in torej najlaglje kaj dosežejo.

Pričakovati je, da se bodo somišljeniki brez odlašanja odzvali povabilu centralnega volilnega odbora, in da bodo z vnemo takoj vse storili, kar je treba za organizacijo okrajnih volilnih odborov.

S tem pa še dolgo ni storjeno vse, kar treba. Sodni okraji so dosti razsežni in bo ponekod težko vprizoriti iz jednega kraja dobro agitacijo po celem okraju. Vsled tega pričakuje centralni volilni odbor, da bodo okrajni odbori v posameznih občinah in vaseh, koder se izkaže potreba, ustanovili lokalne volilne odbore ter dogovorno z njimi in pa s centralnim volilnim odborom vodili priprave za prihodnje volitve.

Dela bode veliko, in sicer takega dela, ki se iz Ljubljane ne da opraviti, kajti volitve se bodo tako iz pete kurije kakor iz kmetskih občin vršile direktno in tajno, in je njihov izid popolnoma negotov za vsako stranko ter odvisen jedino-le od skrbnih priprav in od dobre agitacije.

Narodna napredna stranka gre v volilni boj z najlepšimi upanji, in ta upanja se ne izjalovijo, če stori vsak somišljenik svojo dolžnost, če se ustvari dobra organizacija in razvije krepka agitacija po celi deželi, kajti ljudstvo je klerikalnega gospodarstva do grla sito. Torej na delo, vsi in povsod, kajti izvrševalni odbor je sklenil načeloma, da je v vseh volilnih okrajih postaviti kandidate narodne napredne stranke.

V Ljubljani, 22. septembra.

K položaju.

Na Češkem se že marljivo pripravljajo na volilni boj. Mladočehi se za volitve koalirajo s češkimi agrarci ter jim baje prepuste v kmetiškobčinah devet mandatov. Tudi Staročehi se pogajajo z Mladočehi. Ako se pogajanja razbijejo, se Staročehi volitev kot stranka baje sploh ne udeležé. Češki radikalci so se koalirali s češkimi socialisti ter mislijo postaviti kandidate v čim največjem številu okrajev. — V Galiciji je cela vrsta frakcij, ki se bodo pobijale ljuto. Malorusi so zelo bojeviti in socialni demokratje se nadejajo, da pridobé nekaj novih mandatov vzlic vladnemu pritisku in vzlic vladni gmotni podpori, s katero bode imel poljski klub lažje stališče. Sploh so radikalci vseh narodov jako samozavestni. Tudi med nemškimi strankami delajo Schönererjanci veliko zgago. Nemška narodna stranka se bode bržčas razcepila v konservativnejši in radikalnejši del. Zadnji se priklopi morda Schönererjancem ali pa ustanovi novo stranko. Vsekakor so glasovi iz sredine nemške narodne stranke dokaz, da v stranki marsikaj ni v redu. Te dni so imeli Jaworski, Dipauli in Ebenhoch na Dunaju konferenco, katere sklepi so bili obrnjeni baje proti Mladočehom. Splošno vlada v listih glede bodočega parlamenta velik, da, največji pesimizem. Le „Dziennik Polski“ ima dobre nade, ker je beseda „obstrukcija“ izginila iz čeških volilnih oklicev in večinoma tudi iz listov. Ta list se nadeja, da obstrukcija Čehom ne bo program in da se ji bodo izognili. Posl. Engel baje niti kandidovati noče, ako mu tovariši ne jamčijo, da ne začno tako obstrukcionirati.

Škandalov v Srbiji

noče biti konec. Sedaj se je raznesla vest, da je bivše ministrstvo Gjorgjevičevo oplenilo državno blagajno, in da je živel zlasti ministrski predsednik Gjorgjevič na državne stroške sila potratno. Tudi razkralj Milan si je baje polnil žepo po svoji volji. Gjorgjevičevo ministrstvo pride zategadelj na zatožno klop. No, Gjorgjevič in tovariši grozé, da bodo razkrili o znanem atentatu na razkralja Milana in o postopanju proti

LISTEK.

Settembrate.

Pa kaj ga ne bo mirú tam doli v našem megliču?! Slavnost za slavnostjo, veselica za izletom, tu shod, tam dirka — kamor se obrne človek, povsod naletí na kričavobojni lepak, ki ga vabi, kliče in miče: danes v Šiško h, „Kankretu“ na koncert pariškega kvarteta, jutri na Glince v „Gospodarsko zadrego“ itd. itd. „Es möcht' kein Hund so weiter leben!“

A šalo na stran! Mi Slovenci smo res pravi pravcati in pristni veseljaki, da nam ga ni para med vsemi rodovi v tej „dolini solz“! Jedva se zapró vrata tega zabavišča, že se odpira vhod v kakšno drugo hajkališče! Na kratko rečeno: „ogni giorno una“, ali pa „nulla dies sine linea!“

Zlasti opevani naš letošnji „Kimovec“ je bil pravi predpustni terek glede javnih zabav in ljudskih veselí! Le pomislite! Okrog Malega Šmarna (Štajerci mu pravijo „Mala Měša“) mrgolelo je na vseh železniških postajah pobožnih in nepobožnih „bogu napotnikov“, kakor mravelj v času

njihovega preseljevanja, da se je vse trlo, kolikor v Otočah in Podnartu ter na Brezju, odnosno pri Finžgarju in Gabrielčiču, toliko na blejskem otoku okrog onega srečonosnega konopca, visečega na sredi ondote cerkve, ter na Dobravi pri Ljubljani, da ne govorim o Mali Nedelji v Slovenskih Goricah in mnogih drugih božjih potih Marijinih.

In tu v naši preslavni stolici slovenski imeli smo dva velika kimovska dneva, pristni dve „settembrati“ po rimskem vzorcu! To je bil — 10. in 15. dan t. m., namreč: „II. katoliški shod“ in pa otvoritev I. slovenske umetniške razstave.

Na katoliški shod mene, vernega golovškega puščavnika sicer niso povabili, ker so se menda bali, da nimam predpisane „svatovske obleke“, v kakršni je prisostvoval slovesni otvoritvi umetniške razstave zastopnik „Slovenca“; vendar pa sem bil v duhu navzočen i jaz v smislu svetopisemskih besed, tolmačenih po naj-novejšem katoliškem pismouku: „Kjer so zbrani trije farji, tam je med njimi neobidgatreba dr. Grdogled“.

A propos! Ljubljanski župan ima v

svoji pisarni lepák z zlatim napisom: „Čas je zlato, torej?“ Glejte! Pri vrodu na minoli II. katoliški shod pa so bili pozabili prilepiti prepis II. božje zapovedi: „Ne imenuj po nevrednem božjega imena!“ Kajti preveličastno ime našega Spasitelja v ustih svetohlinca je pač neodpušten, smrten greh zoper sv. Duha! Sicer pa je Božji sin, Kristus, vzklíknil že na križu: „Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo!“

Ko sem „slišal od daleč“ one farižejske klice: „Gospod, gospod!“, zahvalil sem Boga, da nisem takšen — hinavec, strmél nad slepoto našega ljudstva ter odnesel svojega duha v prepereli svoji koščení posodi nazaj sem gori v svojo golovško samoto, kjer sem se ugloblil v premišljevanje o raznih sredstvih in raznih taktikah posvetnega — kruhoborstva. In mislil sem na Šusteršiče, Vencajze, Schweitzerje, Jankoviče in na razne take tiče. Kar mi zasije v mračno mojo duplino sem preko Gruberjevega kanala žareči sijaj, da sem otrpnil, kakor tista preradovedna Lotova žena, misleč, da pada ogenj in žveplo na slovensko našo Sodomo, in to za kazen, ker se njen župan ni hotel vdeležiti

II. katoliškega shoda, oziroma prisostvovati malikovanju novemu „kranjskemu bogu“ iz I. nadstropja Ovijske hiše...

Krdelce bronzogih ljubljanskih ognjegasev pa me je poučilo z nejevoljnimi svojimi „kozjimi molitvicami“, da si je neki hudomušni antikatalikovec privoščil le nagajivo šalo ter prezgodaj, še o belem dnevu, zapalil tisti, za večerno bakljado z američanskim denarjem nagromadeni kres.

Veličastne bakljade s par sto lam-pionisti in z 10.000 nagajivci se nisem udeležil, ker sem slutil, da se bodeta pri dr. Tavčarju dali na „výčep“ dve vedri piva, pri županu Hribarju pa vedro vina, in ta ga ima — „močnega in obilo!“

Ko pa je napočil „slovesni dan“, 15. september 1900, o katerem je zapel prijatelj Engelbert: „naš dan je tu!“, nadel sem si frak, klak in čevlje na lak ter se napotil ob „sivem ljubljanskem gradu“ doli na Cesarja Jožefa trg, da na tak način dokažem svojo „napredoljubno“ kultozmožnost i na tem polju.

A glej ga zlomka! Jedva se razkoračim pred tisti širokočelni „Mestni dom“, švigmeta mimo mene visokonoga sivca s

radikalcem senzačne skrivnosti. Razkralj Milan pa je že dementiral v „Neue Freie Presse“, da bi bil vzlet iz srbske državne blagajne kaj več, kakor mu gre. Milan trdi celo, da je vso svojo generalsko plačo podaril „častniškemu kazinu“, ki podpira bolne častnike. Vsekakor je najnovejši škandal velik, in zato je srbska vlada ukrenila jako modro, da misli ustvariti nov zakon, ki se tiče uradništva. Ta zakon bo uredil dosedanje negotovo stališče uradnikov ter jim utrdil existenco. Doslej je bila namreč na Srbskem navada, da so pri vsaki izpremembi vlade izgubili vsi uradniki — ali vsaj prvi in najodličnejši — svojo službo, svoj kruh. In več let so morali čakati, da so prišli zopet na gorko. Tako pa se je moglo zgoditi, da so se bavili bivši sekcijski šefi s poklici hôtelleriejev, učiteljev, potnikov in dr. Seveda je zategadelj vsak minister zlorabljal svoje mesto v lastno korist ter oplenil državno blagajno za čim največ. Korupcija je bila tako stalna. Zategadelj pa stori ministrski predsednik Aleksa Jovanović prav, da uredi uradniške plače in določi pokojnine za vsak slučaj. Tudi policija se presnuje, in Srbije kar spoznati ne bo, ako ne ostaneta te dve reformi le na papirju.

Kriza na Kitajskem.

Kakor je predlog Rusije, naj bi mednarodne čete zapustila Pekin, menda padel v vodo, ter zapusté kitajsko prestolico le Rusi, prav tako tudi predlog Nemčije, naj bi se najprej poiskali in kaznovali glavni krivci vojne na Kitajskem, ne bo imel uspeha. Ustavlja se mu Amerika, ker se ji zdi neizvršljiv in ustavlja se mu seveda tudi Rusija, ki igra vedno svojo posebno, Kitajcem navidezno najprijaznejšo vlogo. O mirovnih pogajanjih ni slišati ničesar več, pač pa novih velikih bitkah in groznih, velikih moritvah. V bitki pri Liang Hsiangu je padlo 380 boksarjev, v Peitangu pa so Nemci poklali kar 600 boksarjev v parurah. Bojev v Peitangu so se vdeležili tudi Avstrijci. Oddelek je vodil poročnik Šu šterič s tremi kadeti. Kakor v Peitangu so tudi v Liang Hsiangu divjali Nemci najkrvoločnejše ter požgali vse. A tudi o Rusih so došle strašne vesti, ki Slovanom, če so resnične, ne delajo časti. Iz Moskve se namreč poroča v londonski „Standard“, kako so postopali Rusi s Kitajci v Mandžuriji. Rusi so baje 5000 Kitajcev pogrnali iz Blagoveščenskega, jim pobrali vse imetje ter jih peljali k reki, ki je 2000 m široka in jako deroča. Čolnov ni bilo, a vendar so Rusi ukazali, naj grede Kitajci preko reke. Rusi so jih metali v vodo ter niso prizanašali niti otrokom niti ženskam. Več Kitajcev so Rusi zabodli in prestrelili ter pometali za živimi v reko. Takisto neusmiljeno so postopali Rusi baje po kitajskih vaseh. Tako so pomorili okoli 12.000 Kitajcev. To poročilo je tako grozno, da je skoraj neverjetno ter si je bržčas izmislil vse skupaj Rusom sovražen angleški žurnalist. Poročajo se pa tudi nova grozodejstva Kitajcev. Grof Waldersee, ki je bil že v Wusungu in Tsintauu, dospe že te dni v Tientsin ter prevzame vrhovno poveljništvo. Proti vsemu pričakovanju bo imel še dosti opravka.

Vojna v Južni Afriki.

Dva glavna generala Burov, Olivier in Dewet sta mrtva, Cronje je ujet in

blisketajočo se kočijo, v kateri je sedel — čujte in prekrizajte se! — ljubljanski župan, Ivan Hribar.

„Kaj?“, vzkliknil sem ves presenečen in razočaran od temena do pet. „Župan ljubljanski?! Oni isti, ki se ni hotel udeležiti II. katoliškega shoda, da bi se ponižno poklonil ondu zbranim knezom cerkve in drugim dostojanstvenikom od Poncija do Pilata ter pripognil pregrešno svoje koleno pred novim klerikalnim malikom, — ta se drzne priti na otvoritev I. slovenske umetniške razstave? Da, še več! On bode osobno proglasil otvoritev razstave tistih „nemoralnih, brezbožnih“ slik in kipov! Ha, ha, ha! To se vse nehá!“ . . .

Kaj se je pozneje zgodilo tam v veliki dvorani „Mestnega doma“: kako je zastopnik vlade naglašal „svobodni razvoj domačih umetnostij“, dočim je marsikateri nas zajčjesrčnih Slovencev „dolgo upal in se bal“, da-li se bode posrečil prvi poskus umetniške razstave, — vsega tega vam ne vem povedati, ker sem bil — vsled onega razočaranja — v duhu odsoten!

Megjoslav Čuk.

Joubert je umrl, Krüger pa je posebno po gostilnah bi se govorilo in zabavljalo o tej predrznosti windischarjev, da se upajo v nemškem Celovcu ustanoviti slovensko gostilno, in tako bi se Slovenci predramili in iz radovednosti bi obiskali slovensko gostilno. Ako bi našli dobro postrežbo in cene primerne za „manjvredne“ ljudi kakor so po drugih gostilnah in slovenske časopise, ter slišali domačo besedo, privadili bi se in zahajali pridno v njo, in tako bi pokazali hrbet nemškim in nemškutarskim krčmarjem, in slovenski gostilničar bi dobro izhajal. Prav pripravni za slovensko gostilno bili bi prostori v šolskih ulicah zraven družbene hiše družbe sv. Mohorja. Mislimo, da bi tudi takoiimenovana gospoda rajše v tako gostilno zahajala in se gesla „Svoji k svojim“ držala, kakor da jo mora sramotno popibati iz nemške restavracije, kakor se je zgodilo v hotelu pri Grömerju, ko so hrvaški tamburaši igrali. Prej sem tožil, da Slovenci v Celovcu nimamo nobenega slovenskega društva. O ne! Saj imamo „slovenski klub“, kateri se nahaja v hotelu pri „Sandwirthu“, kjer se Slovenci shajajo vsako sredo ter se pri „Plizencu“, in „Avstrijcu“ prav navdušeno zabavajo. Kaj pa se čuje o tem klubu? Nič, čisto nič! Klubovci se pozno v noč razidejo ter se zadovoljni k počitku podajo in mirno, mirno spava Slovenija v Celovcu, dokler pride zopet klubov večer, na katere zahajajo duhovni, profesorji, doktorji in nekaj drugih gospodov. Gotovo je jako prijetno, zabavati se v slovenskem klubu med štirimi stenami, pred katerih okni visi pri vsakem nemškem direndaju frankfutarica, ali kaj ima od tega slovenstvo v Celovcu? Pa še nekaj imamo! Imamo kat. politično „Gospodarsko društvo za Slovence na Korškem“. To je prejšnje čase prav pridno prirejalo shode, pa naveličalo se je delovati in Slovence vzbujevati in jih rajše prepusti „Südmarki“, katera prireja po vseh slovenskih krajih svoje „Volksfeste“. — Imamo tudi slovenski časopis, ki je bil ustanovljen, da bi koroške Slovence vzbujal za narodnost, poučeval v politiki in gospodarstvu in prinašal zabavne spise v pouk in razvedrilo Slovincem, da bi sploh deloval za narodnost, pa postal je čisto klerikalen in briga se malo za vsopodbujo slovenskega ljudstva, za narodnost; prinaša pa take spise, da bi bralce moral skoraj pred vsakim križ narediti, predno ga začne brati. Smo pač veliki siromaki! — k.

S Štajerskega, dne 21. septembra.

(Kdor ima maslo na glavi, ne sme na solnce) Kadar župnik na Polzeli denarjev nima, pokliče mision. Pred dvema letoma je temu župniku pšenice, jajec in denarjev zmanjkalo. Poklical je v marcu 1898 misionarje. Mision je trajal sedem dni. Med misionarskim časom je bil postavljen na eni strani oltarja škap za pšenico, na drugi strani pa jervas za jajca. Ko so se ti dve posodi napolnili z pšenico in jajci, sta se spraznila in zopet razpostavili. To beračenje je trajalo ves misionarski čas.

Med tem časom je pa eden med misionarji na prižnici tako-le govoril: „Kadar ti na smrtni postelji ležiš, kadar umiraš in testamente delaš, pokliči fajmoštra. Oni znajo najbolj testamente delati. Daj jim eno svoto denarjev, da za tvojo dušo mašo berejo. Pa ne pod imenom: „Stiftung“. In glejte, župnik je dobil za dve leti jajec, za dve leti pšenice in za dve leti denarja. Potem pa gođrnjajo, češ, da imajo manjšo plačo nego učitelji. Letos se je g. župniku zopet jajec, pšenice in denarjev zmanjkalo. Zato je zopet misionarje na Oljsko Goru povabil. Po prvem misionu se je število nezakonskih otrok zdatno pomnožilo in sicer tako, da si župnik ni upal na novega leta dan števila ljudem oznaniti. Bilo ga je namreč sram, da sv. mision takov sad obrodi. Na petek 14. septembra 1900 je jezuit Macur učiteljstvo in šolstvo pral. Žehtal in pral je gospode učitelje tako, da je neki kmet rekel: Farji vseh časov so si enaki. Višji farji so bili tisti, ki so najboljšega učitelja Kristusa po krivem tožili, mu njegove zveličavne nauke predbacivali, ga pred ljudstvom zasramovali in konečno še njegovo smrt zahtevali. Ravno tako, in nič drugače, psujejo visoki in nizki farji naše učitelje, ščuvajo ljudstvo proti njim. Toda, hvala Bogu! Mi vemo dobro, kje je laž in kje je resnica. Mi vemo, kje je pravica in kje krivica. Učitelj se muči 25 ur na teden, a kaplan samo 2 uri, pa še tiste ure otroke pretepa.“ Da se v kmetijskih glavah jasni, to naj služi učiteljstvu v zadoščenje. Jezuit

Macur je na prižnici rekel: „Čemu imajo današnji liberalni učitelji pri svoji gld. omiki po 600, 900, 1500 ja celo do 2000 gld. letne plače? Današnji učitelji so sami liberalci, brezverci in krivoverci.“ To ščuvanje ljudstva na učiteljstvo je trajalo celo uro. Nadejamo se, da se bode kranjskim in štajarskim Jakličem enkrat vendarle oči odprle. Ta farovška gonja naj oči odpre vsem tistim učiteljem, kateri papeževe zastave na šolska poslopja obešajo; pa tudi tistim, kateri namesto mežnarjev in cerkovnikov po zvonove v Brežce z vozmí hodijo in v Pišcece vozijo. Misionar je dalje rekel: „Mi duhovniki imamo veliko več študij, kakor učitelj, pa se nam vrže 300 do 600 gld. A najvažnejšo resnico je ta šolski prijatelj ali iz hudobije ali neumnosti zamolčal. Pobjabil je povedati, da učitelji nimajo nikakoršnega rezervnega zaklada; a duhovniki imajo 509.416.968 gld. na kupu. To je mrtva roka. Učitelj ne dobi denarja za maše, a duhovniki pa toliko, da v druge farovže denar pošiljajo, ker ne morejo toliko maš brati, kakor se jim plača. Župniki računijo za pogrebe 10, 20, 50 do 100 gld. Učitelj tega nima. Župnik ima vinograde, njive, travnike, vrte, hoste, ima krave, vole, svinje, perutnino. Učitelj nima ničesar. Ker duhovnik ni oženjen, nima žene, nima otrok, tedaj mislimo, da zadostuje plača za edini njegov trebuh. Ti vidiš pezdri v očesu tvojega bližnjega, a bruna v svojem očesu ne vidiš. Spoznaj sam sebe! Pred svojimi durmi pometaj! Kdor ima maslo na glavi, ne sme na solnce.“

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 22. septembra.

— Državnozborske volitve. Mestni magistrat ljubljanski je v svrhu sestave imenika vseh v občnem volilskem razredu opravičenih volilcev razposlal hišnim gospodarjem ozir. njih namestnikom posebne pole, da se v iste vpišejo in popišejo vsi samopravni avstrijski državljani moškega spola, ki so dokončali 24. leto življenja. Po določilu § 3. ukaza ministra za notranje stvari z dne 23. septembra 1896 (drž. zak. št. 170) imajo delodajalci, kateri v svojih podjetjih dajejo opraviti delavcem in obratnim uradnikom, za bolezen zavarovanim po zakonu z dne 30. marca 1888 (drž. zak. št. 33) in službodajalci, kateri dajejo v domači službi ali v kmetijskih obratih opravilo poslom, delavcem in obratnim uradnikom, dolžnost po opravljenem razpisu občnih volitev v dotičnem volilnem okraju občnega volilnega razreda na poziv župana v roku 8. dni vse pri njih že vsaj šest mesecev opravilo imajoče osebe moškega spola, katere so avstrijski državljani, ter so dokončale 24. leto življenja, zglasiti pri županu kraja, kjer imajo opravilo, in pri tem dati na znanje ime in starost opravilo imajočih oseb in pa čas, kdaj so one stopile v opravilo. Izpolnjene pole je in zanesljivo do 30. septembra t. l. vrniti mestnemu magistratu.

— Nadaljne podrobnosti s katoliškega shoda in pogrebne spreveda tega sestanka. Piše se nam: Gospod urednik! Nisem se namenil Vam sploh kaj poročati o utisih, koje je napravil katoliški shod na mene. Neprestano hvalisanje klerikalnih organov in prikrivanje blamaže, ki je klerikalno stranko zadela s prireditvijo tega nepotrebne shoda, napotilo me je, da Vam nekaj še ne objavljenih podrobnosti o II. katoliškem shodu navedem. Na ulici našel sem na starega znanca — župana. „No, kaj pa Ti tukaj delaš? Pa ne, da bi prišel na katoliški shod?“, vprašal sem prijatelja. Odgovoril mi je: „Saj sem moral priti, f. . mi ni dal prej miru. Na posled zatekel se je še k ženi in njo nahujskal. Kaj hočeš? Mir hočem imeti v hiši — šel sem. Sinoči sem se pripeljal. Danes dopoldne opravil sem svoje posle, popoldne vdeležil sem se pa zadnjega zborovanja, od katerega ravno kar prihajam, ker mi je bilo že preveč poslušati onega surovega komedijantstva, ki ga je uganjal dr. Šusteršič, ki je vse nas, kar nas ne trobi v njegov rog, pital s teletii in raznimi takimi finimi imeni“. Dostavil je še: „Ko je po 4 uri prišel kardinal Missia na zborovanje, skakala je ta suba prekija, kakor kak pojác na odru in nam ukazoval: „Vpite živio!“ Bilo je vse

Dalje v prilogi.

prisiljeno. Nič odkritosrčnega. Dovelj sem imel in odšel. In na shod, o kojem udeležniki tako sodijo, so naši klerikalci še ponosni! No, na tak ponos si znajo še patent vzeti. — Pri ponesrečeni bakljadi bil sem s soprogo tudi med onimi desetstisočerimi, o kojih personificirani „fremdes Gebiet“ klobasari, da so njegovi pristaši. Stopila sva z ženo na stopnjice pri vodnjaku pred mestno hišo. Imela sva lep pregled na množico pred škofijo, ki je bila v ogromni večini (4/5) naših misli. Ne bom navajal vseh posameznosti, kar sem videl in čul, ne morem si pa kaj, da ne bi nekaj nenatisnenih ironičnih klicev objavil, ki so jih klicali ljudje — ne „aus den tiefsten Schichten“, kakor vsegamogočni Šusteršič trdi. Ti so: „Živio Malaventura!“, „Živio ajmoht!“, „Živili svedrci!“ Gospod pa, ki je poleg naju stal, pravil je nama, da je hodil za tem pogrebim sprevodom in videl več razsvitljenih stanovanj, iz kojih se je pogrebno družbo pozdravljalo z „Živili svedrci“, na razsvitljenih oknih viseli so pa z osatom in koprivami ovenčani velikanski tesarski svedri. Nekaterniki so pa odličili svoja prsa in tudi klobuke z novim od nasega Bonaventure ustanovljenim, svedrskim redom, „s cofom“ in „brez cofa“. Smeha je bilo na vseh koncih in krajih mesta dovelj. Ljubljanci so pa tudi dokazali, da humor še ni izumrl.

— **Gospodarske resolucije katoliškega shoda.** Tisti „možje-učenjaki“, „prvi strokovnjaki“ naroda, ki so skrпали na katoliškem shodu sprejete resolucije gospodarskega značaja, menda sami ne pričakujejo, da bo kdo tem sklepom pripisoval kak pomen. Sestavili so te resolucije, da bi širšim krogom, ki v svoji neskončni lakovernosti na take papirnate resolucije še kaj dajo, nametali nekaj peska v oči. To je jedini namen teh sklepov, in zato se nam ne zdi vredno, da bi jih dali na kritično rešeto. Samo jedno samo stvar hočemo pibiti. O trgovskih zadevah je poročal kamniški trgovec Šubelj. Mož je duševno tako nezaten, da nismo niti trenotek dvomili, da so mu drugi sestavili tisto poročilo, s katerim se je šopiril na katoliškem shodu. Glede konsumnih društev se je sprejela prav lokavo zasukana resolucija. Ta resolucija pravi: „Konsumne zadrage naj se ustanavljajo le tam, kjer so revnejšemu ljudstvu resnično v pomoč“. Na prvi pogled bi utegnili kdo misliti, da so klerikalci vendar uvideli, kaka nesreča za celo deželo so njihovi konsumi, in da hočejo s sprejeto resolucijo naznaniti trgovcem in obrtnikom, da bodo odjenjali od svojega početja in nehali s konsumnimi društvi. Iz popolnoma zanesljivega vira vemo tudi, da so klerikalci na lašč tako dvomno sestavili svojo resolucijo, in da računajo na to, da napravi tak utis. Ali nehati ne mislijo, nego hočejo s svojo organizacijo nadaljevati. Spremenili so svojo taktiko le v toliko, in sicer ne šele sedaj, da pod napačno firmo pod imenom „kmetijske zadrage“ snujejo konsumna društva. Kakor vse obstoječe kmetijske gospodarske in konsumne zadrage, bodo tudi vse tiste zadrage, ki se še ustanove — in delajo se zanje, če tudi skrivaj, priprave zlasti v dolenskih mestih — sami konsumi in družega nič. No, klerikaci so tako diskreditirani, da s svojimi resolucijami ne bodo nikogar preslepili, kdor ni popolnoma zaplankan, in mi bi njihovi resoluciji o konsumnih društvi niti jedne besede ne bili posvetili, da se ni trgovca in „poročevalca“ Šubelj spozabil tako daleč, da je na najpodlejši način razžalil velik del kranjskih trgovcev. Mož je namreč glasom „Slovenca“ (št. 209) rekel, da, kjer so poštenji trgovci, tam konsumnih društev ni treba. Tam torej, kjer so klerikalci ustanovili konsumna društva, o katerih pravijo, da so bila potrebna, tam ni poštenih trgovcev. Na Bledu, v Cerknici, v Starem trgu, v Trnovem, v Bohinju, v Železnikih, v Selcah, v Poljanah, v Metliki, v Ribnici, v Dobrepolju itd., koder so klerikalni konsumi, tam ni poštenih trgovcev, tam so trgovci tako nepošteni ljudje, da so se morala ustanoviti konsumna društva! To je tako pavšalno obrekovanje, to je taka infamija, da si je težko večje misliti. Ali bi ne kazalo, da bi se temu kamniškemu Šubelju dalo sodnim potom malo ušesa naviti?

— **Šusteršič — največji „farbar“ na svetu.** Pod tem zaglavjem piše nam župan, ki se je vdeležil ponesrečnega katoliškega shoda: Dr. Šusteršič vedno govori in pisari o „300 županib“, ki so prišli na II.

kat. shod. To je popolnem prosta izmišljotina. Moj posel pripelje me po celem Kranjskem Poznam torej veliko večino naših županov. Potrudil sem se in jih na shodu, kakor tudi „pri Ferlincu“ štel. Bilo nas je res okoli 100 pri shodu in z občinskimi odborniki morda 300. Pa gospod doktor! Menite, da nas imate zato že tudi v svoji bisagi, če smo v Ljubljano vaše zabavljice poslušati prišli? Smelo trdim, da nas je bila dobra tretjina, in to ni bil najslabeji material, ki smo prišli iz gole radovednosti, vsled neznosnega priganjanja duhovščine in slednjič radi ljubega domačega miru. Toda volili bomo, kakor se bo nam ljubilo in gotovo ne, kar nam boste vi „brumni dohtar“, ukazovali.

— **Agitacija s potresnimi posojili.** Klerikalna politična agitacija ne teče nikjer v mejah poštenja. Ti ljudje so izgubili vse upanje, da bi na pošten način pridobili ljudstvo na svojo stran, in zato je že v naprej vsa njihova agitacija zasnovana na duševni in gmotni terorizmu, ki je najcenejše agitacijsko sredstvo, in pa na sleparske obljube. S terorizmom se bo delalo šele neposredno pred volitvami, in prepričani smo, da se bo delalo s skrajno nersramnostjo, četudi je sam cesar duhovščini v najodločnejši obliki povedal, da jo politika nič ne briga. S sleparskimi obljubami pa se dela že prav pridno. Tam blizu železnikov se pripoveduje kmetom, da bo dr. Krek se zavzel za to, da se kmetom potresna posojila popolnoma odpišejo, a pogнал se bo samo za tiste, ki bodo volili klerikalce, pri drugih pa bo gledal, da se jim ničesar ne odpiše. Kaj niso poštenjaki, ti božji namestniki? Najlepše je, da je zakon v odpisu ozir. popustu potresnega posojila že davno sklenjen in potrjen, da je zdaj vsa stvar odvisna izključno od vlade, in da niti Krek niti kak drugi poslanec ne more nikomur ne koristiti ne škodovati, tudi če bi hotel. Na tak način izkoriščajo nevednost ljudstva tisti, ki vedno vzdihujejo: Kristus naš vodnik, Kristus naš kralj!

— **Škofova prepoved godbe in plesa** se preklicano malo spoštuje, in če bo škof mož-beseda, in če povsod tam, koder se gode in pleše, pet let ne bo maše, potem res ne vemo, kaj bodo duhovniki počenjali. No, pa so kraji, koder duhovniki sami spoznavajo, da škofov ukaz ni plod posebne modrosti. Znani so nam kraji, koder so se duhovniki, prebravši ukaz, nekako vprašali, češ, škof hoče tako, ne mi, da, znani so nam kraji, kjer so duhovniki tako pametni, da se sploh ne zmenijo za izvršitev škofovega ukaza. Jednemu izmed teh se je pri ti priliki prav smešen slučaj primeril. Mož živi tam nekje ob meji. Nedavno tega je bilo onkraj žegnanje, in mlada farovška kuharica Metka je čutila željo, se te zabave vdeležiti. Metka je bila namreč zaljubljena v mladega cehmoštra, in to jo je gnalo na plesišče. Ker je pa tudi župnik še precej vesel in mlad, ni hotel vrli svoji kuharici pokvariti veselja in je, pozabivši Jegliča in njega pastirski list, šel z njo na ples. Ob primernem času sta šla domov, pohitela takoj v svojo kamrico, mej tem ko je župnik še pogledal po farovžu, če je vse v redu. Dobri mož se je na plesišču nekoliko razgrel, in vsled tega grede v svojo sobo zgrešil vrata. Namesto v svojo sobo je prišel v kamrico vrle Metke in na svoje velikansko začudenje našel tam mladega cehmoštra. V tem ko je župnik vrata zapiral, je bil cehmošter pri oknu zlezal k zaljubljeni Metki. Lahko si je misliti moralno ogorčenje pobožnega gospoda. Bil je neki kar iz sebe, ali Metka se je znala postaviti, in brala mu je take levite, da je župniku upadel ves pogum. Metka je seveda ostala v farovžu in sta zdaj župnik in kuharica zopet dobra prijatelja. Tisti, ki o vsaki stvar slabo mislije in duhovniku vse v zlo štejejo, popisujejo sicer v farovžu vladajoče razmere tako, kakor roman „Ménage a trois“ ali takim glasom itak ne gre dosti vere.

— **Škof Trobec in naši duhovniki.** Ameriški škof Trobec se je, mudeč se slučajno v svoji stari domovini, udeležil tudi katoliškega shoda. To so naši preljubeznivi klerikalci kaj dobro izkoristili. Delali so s škofom iz daljne Amerike največjo reklamo za svoj shod. Škof Trobec je bil nekaka „pièce de résistance“ vsega katoliškega shoda. Seveda, ko bi bili naši klerikalci vedeli, kakšno jim se zagode, bi

bili pač dobro premislili, predno bi ga kovali v nebesa. Sedaj je seveda ves kes zakasnel. Klerikalci se sicer jeze, kar se da, a svoji jezi in svoji boli ne smejo dati duška, sicer se vdarijo sami po zobeh. Škof Trobec je namreč te dni v svojem rojstnem kraju, v prijaznem Polhovem gradu imel pridigo. Mej drugim je govoril tudi o duhovniških dolžnostih. In, čujte, škof Trobec je ostro obsojal tisto grdo lakomnost po posvetnem blagu, ki se toliko vidi pri naših duhovnikih. Kmetje so kar strmeli, ko so čuli škofa Trobeca govoriti, ko so čuli, kako krepko je prijemal duhovnike, ki le gledajo, kje bi nagrabili denarja in ki se tako malo menijo za način, na kateri ga nagrabijo. Vsa polhovgraška okolica ne govori o ničemer drugem, kakor o tem škofovem govoru, s katerim se je brez vseh ovinkov ožigosala tista lastnost, ki je pri kranjskih klerikalcih — z malimi izjemami — razvita do najčudovitejše popolnosti, v kakršni se najde k večjemu še pri Abrahamovih potomcih v Gališki. Ali veste, spoštovani gospod škof, kaj Vas čaka? Če ne sedete koj in ne utajite — najbolje potom popravka na temelju § 19. tisk. zak. — vse to, kar je čulo več sto ljudi, potem vas bodo grizli naši klerikalci tako, da vas to za vselej minila volja, še kdaj obiskati svojo staro domovino, in po kranjskih farovžih pojde glas, da Vas je Amerika popolnoma pokvarila in da sta na najboljši poti postati — brezverec.

— **Gospodarski boj.** Posojilnica na Vrhniki spada mej najtrdnjše denarne zavode v deželi in uživa občno zaupanje prebivalstva. V tej posojilnici so združeni tako pristaši naše, kakor pristaši klerikalne stranke in je vsled tega tudi politika iz tega zavoda popolnoma izključena. To pa klerikalcem ni všeč in ker ni nič upanja, da bi se tega zavoda mogli polastiti, ustanovili so zdaj novo konkurenčno posojilnico, ki bo pred vsem služila klerikalnim političnim namenom.

— **Iz Vencajzove oštarije.** Ob nedeljah zvečer ni nikjer tako neženirane zabave, kakor v gostilni „de la société vinaradniško“ na Glincah. Tu vlada prava radost, tu se ljudje res še po domače zabavajo, „Europas überbüchliche Höflichkeit“ še do cela neznana, in kdor ima tako dober želodec, da prenese nekaj čašic tistega vina, ki se tod toči, in živec od železa, se lahko izvrstno zabava. Tako neprisiljeno veselje je vladalo tudi zadnje nedeljo, ali to pot je bilo pokvarjeno. Ravno ko sta „Panganet-Matilda“ in „Španiš-muha“, najodličnejši dami te odlične družbe, začeli „solo“ plesati, vstopil je v krčmo star, siv mož, mračnih pogledov, oborožen z debelo palico in naredil konec vsemu veselju. Ta mož je prišel iskat svojo hčer, ki je zašla v to katoliško družbo, in ker ima mož čudovito zastarele moralne nazore, je začel razbijati in razgrajati, da je bilo joj. Družba je bila seveda močno indignirana in razjarjena in se s starcem ni dolgo mudila, nego ga vrgla na cesto z njegovimi starodobnimi moralnimi nazori vred. Toda pravo veselje se ni več povrnilo v to družbo, in razšla se je kmalu. Na srečo se dandanes živi hitro in pozabi hitro, in tako smemo pričakovati, da bo jutri zopet vladala stara radost v Vencajzovi oštariji.

— **Slovensko gledališče.** Kakor je bilo videti pri včerajšnji glavni skušnji za današnjo prvo predstavo opere „Aida“ se bode to velikansko glasbeno delo tudi letos pelo prav dostojno v vseh glavnih solovih točkah, kakor tudi v velikih ensemblih z zborom. Posebno povzdignile bodo predstavo zares lepe nove dekoracije, katere je slikal gledališki mojster g. Waldstein, in katerih je bilo nujno potreba, da opera tudi scenično pride do veljave. Tako se smemo nadejati, da bode „Aida“ v popolnjeni izdaji imela novo privlačno silo in nekaterekratim napolnilo gledališče.

— **Imenovanja v učiteljstvu.** V zadnji seji deželnega šolskega sveta so bili imenovani: g. Ivan Mlakar v Postojini za kateheta na mestni deški ljudski šoli v Ljubljani, g. Matevž Jenko za učitelja v Dolah pri Litiji, gosp. Ivan Kremžar za nadučitelja v Št. Vidu pri Zatičini, gosp. Jakob Slapar za Krško, g. Alojzij Potočnik za Žabnico, g. Fran Borštnik za Tržič, g. Tomaž Petrovec za Polhov gradec, g. Fran Cerar za Sostro, gdč. Ema Žerjov za Presko, gdč. Hedvika Malovrh za Ježico, gdč. Pavla Gecelj

za Radeče, g. Josip Čerin za nadučitelja v Toplicah pri Zagorju, g. Jernej Černe za nadučitelja v Šmartnem pri Litiji, gdč. Marija Škrjanec za Zagorje, g. M. Markovšek za Ljubljano.

— **Pravi avstrijski škandal** je, ako se pusti 88 učencev v jedni šolski sobi na novih, in ker je teh primanjalo, tudi na antediluvijaničnih klopeh skupaj stisnene, kot slanike sedeti, kakor se to dopušča na I. državni gimnaziji v I. b razredu. Ubogi profesorji in ubogi učenci! To bo lep napredek v tem razredu! Izgovarjajo se, da ni prostora za o-oddelek. Taki izgovori so jako ceneni. Nam se pa vidi, da je pravi vzrok iskati v našem birokratskem „Spar-sistemu“. Seveda, jeden suplent in jedna najeta soba v bližini gimnazijskega poslopja — tudi v Kranju nahaja se en razred izven gimnazije — utegne avstrijske finance do naravne krize dovesti, do ušed-polnejše, kakor 1000 novih kanonov. Je že tako pri nas: učiteljšče premajhno, palača deželne vlade premajhna, novo justično in seveda tudi gimnazijsko poslopje premajhno. Res prava avstrijska specialiteta!

— **Na c. kr. moškem in ženskem učiteljstvu v Ljubljani** se bodo vršili zrelotni izpiti v četrtek, 27. septembra, od 8. ure naprej.

— **Trgovski tečaj za gospodične** se otvori na cesarja Franca Jožefa I. mestni višji dekliški šoli, Gosposke ulice šte. 8 z dnem 1. oktobra, ako se oglasi dovoljno število kandidatinj. Ker se leto za letom v učiteljšče in razne ženske zavode oglašajo toliko kandidatinj, da jih ni moči sprejeti, se je ustanovil imenovani tečaj za to, da se odpre pridnim in sposobnim deklicam še druga, krajša pot do službe. Pouk bode trajal jedno šolsko leto po 11 ur na teden in obsegal trgovsko in politično aritmetiko, knjigovodstvo (jedno- in dvostavno), korespondenco in trgovsko in menično pravo. Mi opozarjamo ono občinstvo, ki se za to zanima, naj se pravočasno, najkasneje pa do 29. t. m. oglasi pri šolskem ravnateljstvu.

— **VI. narodna dirka.** Kakor smo že poročali, se bo vršila jutri ob poltretji uri popoldne na dirkališču VI. narodna dirka. Prvaka Srbije in Hrvatske, gg. D. Ribnikar in Ferković sta prišla že včeraj v Ljubljano ter sta poskusila že včeraj z nekaterimi špurti, s katerimi sta občinstvo izredno iznenadila. Da je gospod Ferković, prvak Hrvatske, Slavonije in Dalmacije, dober dirkač, svedoči že to, da je dobil letos pri mednarodni dirki v Budimpešti 1. darilo. Gospod Ribnikar, prvak kraljevine Srbije, menda za g. Ferkovićem tudi ne zaostaja. Dirka, kakor kaže, bo zanimiva že zategadelj, ker se nam pokazeta najboljša dirkača bratskih nam narodov. Ostali dirkači iz Zagreba, Celja itd. prišli so danes in pričakuje se jih jutri dopoldne. Match, katerega je napovedal hrvatski tandem slovenskim dirkačem, se bo vršil med dirko izven sporeda, če se odpravijo nekatere zapreke, ki to sedaj ovirajo. Darila razložena so pri g. Vasu Petričiču na Mestnem trgu, ki s svojo krasoto opozarjajo nase občinstvo. Slavno občinstvo se opozarja še, naj si preskrbi vstopnice, katere prodaja g. Šešark, že preje da ne bo prevelike gnječe pred blagajno na dirkališču. Zvečer ob 7. uri se prične koncert v vrtnem paviljonu „Narodnega doma“.

— **Zveza slovenskih kolesarjev** ima, kakor smo bili že poročali, svoj redni občni zbor jutri ob 10. uri dopoldne v paviljonu „Narodnega doma“. Ker je vspored občnega zbora zelo obširen in bo treba precej obravnavanja, prosi odbor vse udeležence, da pridejo točno ob 10. uri k zborovanju.

— **V umetnišk irazstavi** je bilo obiskovalcev: dne 15. 95, 16. 240, 17. 102, 18. 116, 19. 93, 20. 76 in 21. t. m. 51, skupaj 773 oseb.

— **Trgovsko bolniško in podporno društvo.** Včeraj se je ravnateljstvo tega društva pod vodstvom načelnika g. Emeriha Mayerja in corpore poklonilo zaslužnemu načelnikovemu namestniku, g. Matevžu Treunu, ki je bil na zadnjem občnem zboru izvoljen za častnega člana, ter mu izročilo dotično, umetniško-lepo izdelano častno diplomu, za kar se je ginjeni slavljence s toplimi besedami zahvalil.

— **Trgovsko in obrtno društvo za Kranjsko.** Deželna vlada za Kranjsko je na letošnjem občnem zboru spremenjena pravila potrdila ter nadaljni obstoj društva dovolila. Vsled te spremembe obstoji odbor iz treh ljubljanskih odbornikov in pa dveh

namestnikov, ter iz šestih zunanjih odbornikov.

— **Za mestne uboge.** Gospod Artur Mahr, lastnik in ravnatelj tukajšnje trgovske šole, izročil je mestnemu magistratu ljubljanskemu kot volilo svojega pokojnega očeta cesarskega svetnika Ferdinanda Mahra za mestne uboge znesek 200 kron.

— **Slov. akad. ferijalno društvo „Sava“.** Ima v sredo dne 26. septembra. Svoj redni občni zbor; ob 3 $\frac{1}{2}$ uri popoldne sestanek Savanov, h kateremu odbor posebno vabi svoje člane. Ob 6 uri občni zbor. Ob 8. uri pa priredi društvo zabavo in večer z godbo in petjem v novem vrtnem salonu „Narodnega doma“. Natančni vspredd javi se pravočasno.

— **Akademično ferijalno društvo „Sava“** je v letošnjih počitnicah pokazalo, da ume izvrševati nalogo, predpisano mu po pravilih. Kakor v Idriji in v Lukovici, tako je priredila „Sava“ tudi v Kranju na predvečer Prešernove slavnosti v čitalničnih prostorih zabaven večer, ki je kaj lepo uspel. Ko je predsednik gosp. stud. ing. Janko Kersnik pozdravil navzoče občinstvo začel se je proizvajati obsežni in skrbno sestavljeni spored. Gg. Kersnik, A. Svetek, Stare in Valentinčič so ubrano in z občutkom prednašali četerospeve „Savska“, „Strunam“ in „Planinska roža“. Moški zbor je pod vodstvom g. stud. iur. A. Sveteka krepko zapel zbora „Ljubezen in pomlad“ ter „U boj!“ G. Svetek se je pokazal tudi spretnega in nadarjenega igralca na klavirju. Vse je pa očaral g. Janko Kersnik s svojim svežim, izbornim izšolanim tenorjem. Pel je najpoprej „Mornarja“, potem je dodal „Sklepala roke si bele“, in ko se ploskanje le še ni pleglo, zapel je še „Želel bi, da bil bi ptica“. V najboljšo voljo je spravila občinstvo pesem od „Štajerske Uršike“ (z ilustracijami), ginljivo-krvava tragedija „Karakala“ in med odmorom šaljivi brzojav. Prosto zabavo je vodil spretno in z dovtipom g. stud. ing. Schweitzer. Da se je mladi svet slednjič tudi malo zasukal, je samo ob sebi umevno. — Akademičnemu društvu „Savi“, zlasti pa nje predsedniku g. Kersniku čestitamo na veselem gibanju, ki se letos pojavlja med „Savani“. Želeti bi bilo le od strani domačega občinstva malo več zanimanja za take prijetne večere.

— **Umrli** je dne 20. t. m. v starosti 36 let, gosp. Fr. Zakrajšek, župnik v Dragi. Služboval je kot kaplan v Postojini in v Ribnici, ter slednjič kot administrator in župnik v Dragi. Zadel ga je mrtvoud. Pokojnik si je po svojem blagem značaju, po svojem neustrašenem delovanju pridobil vsestranskega spoštovanja. V narodnih zadevah se je imel boriti z nasprotniki, a ker je postopal taktčno in mirno ter se vsikdar držal načela: „Pravica mora zmagati“, je dosegel marsikaj. V politiki, če tudi nasprotnega mišljenja, ni poznal strasti, ne osebnega sovraštva, pustil vsakemu svoje ter si zadobil tako v vseh krogih iskrenih prijateljev. Vzornemu duhovniku bodi blag spomin in lahka zemljica!

— **Jahta Taormina.** Svoj čas smo poročali, da se je mornarski častnik grof Colloredo-Manusfeld s svojo lastno ladjo „Taormina“ podal na popotovanje v Južno Ameriko in si izbral kot svojega spremljevalca tudi našega rojaka mornarskega častnika g. Anton Dolenca. Objubili smo tedaj, da bomo potnike spremljevali z najboljšimi željami in o njih sporočali. Odjadrala je ladja 2. avgusta iz Pulja pri ugodnem vremenu, ki se je pa prevrglo že čez par dni v hud in protiven široko, ki je ladjo prisilil, da se je pristavila v Rogosnici v Dalmaciji. Posebno mornarstvo, ki hudemu naporu ni bilo privajeno, je zelo oslabeledo, med tem ko so vsi trije gospodje poveljniki brez slabih nasledkov, opravljali najtežavnejša in najnavadnejša dela. Ladja je se pristavila v Brindisi, potem pa za več dni v Palermi, kjer se je potnikom, ki so za povsod priporočeni, godilo prav dobro. Ne brez težav so prejadrali Scilo in Karibdo, posebno ker so se hoteli obraniti posebnemu brodarju (pilotu), kar se jim pa le ni posrečilo. Prve dni septembra meseca prijadrala je jahta na Špansko. Tudi na tej obali so nasprotni vetrovi vožnjo zavirali in zelo huda je bila noč od 7. do 8. septembra. Več dni so bivali potniki na Gibraltarju, da se zadostno pripravijo za pot čez veliki Ocean. Pristavijo se morda še na Kanarskih otokih in nadejajo se, da priplovejo okoli 19. oktobra

v zapadno Indijo na otok Trinidad in se oristavijo za več časa v Port of Spain, da se pripravijo za vožnjo po reki Orinoko. Na Gibraltarju bili so dobro sprejeti gostje sedanjega gubernerja Sin George White-a, junaškega branitelja Ladysmitha v vojni z Buri. Petnajstega septembra odplula je ladja iz Gibraltarja. Pisma ki prihajajo s rodnikom mladostnih potovalcev, so polna radosti o lepih utisih, ki jih dajejo južni kraji in južna mesta. Posebno v Palermi so bili potniki sprejeti in pogoščeni do zviška. Povod k temu dal je tamošnji avstrijski konzul, ki zavživa kot silno bogat in plemenit mož visoko spoštovanje. Ta je potnike vpeljal med svoje znance in vse je tekmovalo jim bogato, lepo, historično mesto skazovati pri svojih fenomenalnih večernih promenadah in veselicah.

— **Nemško-slovenska gimnazija v Celju.** Za vstop v I. razred se je prijavilo 78 učencev, od katerih je bilo sprejetih 60. Pomožnim učiteljem na tej gimnaziji je imenovan profesorski kandidat gosp. Hinko Vodnik.

— **Nemška kultura.** Po noči od sobote na nedeljo pobile so neke pijane mariborske barabe 4 šipe v „Narodnem domu“. „Marburger Zeitung“ piše, kakor po navadi, da so zoritili to Slovence. Gotovo je bil dopisnik „Marburger Zeitung“ tudi zraven, ker ve tako dobro, da so storili to Slovence. Nemška kultura je v najlepšem cvetu.

— **Nemci ne poznajo lastnega jezika.** Nedavno smo poročali, da je v neki gostilni v Rottenmannu (ne pa v Gradcu) reki kadet prepeval pesmi, katere so navzoči gornještajerski „todni“ smatrali za slovenske ter kadeta vsled tega napadli. Napadeni se je branil z bajonetom ter enega napadalcev zabodel. Nemški listi so hitro porabili to priliko ter pisali o slovenski surovosti itd. Na obvestilo vojaške oblasti pa sedaj konstatujejo isti nemški listi, da dotični kadet ne zna niti besedice slovenske, ker mu je rodbina strogo nemškega pokolenja. Famosni „todni“ so tedaj smatrali petje v književnem nemškem jeziku za — slovensko provokacijo. Kdo pozna tedaj bolje svoj književni jezik, Slovenci ali Nemci?

— **Samomor železniškega čuvaja.** Dne 14. septembra so našli na železniški progi ne daleč od Središča mrtvo truplo brez glave železniškega čuvaja N. Polanca iz Središča. Polanec je šel pod železniški prehod, je tam desko odtrgal in glavo na tir položil, med tem ko se mu je vlak bližal, kateri mu je odtrgal glavo, truplo pa je padlo nazaj v jarek. Vzrok samomoru so baje domače razprtiže in hišni nemir.

— **Cesar v Gorici.** Priprave za sprejem napredujejo. Hiše belijo in čistijo, da bo videti mesto kolikor toliko čisto in čedno, po prodajalnicah pa so razstavljene „dovoljene“ barve za zastave in dekoracije. Deželo bodo stale vse priprave nad 100.000 kron, ki se porabijo v to, da se pokaže italijanstvo v toliko večjem blišču. Merodajni modrijani so se postavili na stališče: Gorica je italijansko mesto, ergo vse naj se kaže v laški luči; Slovenci naj dajo le denar, pa mirna Bosna. Neki „comitato provinciale“ vabi goriške dame, da povečajo sprejem cesarja. Ta vabila so le laška! Prejele so jih tudi nekatere slovenske dame, ali le v neznatnem številu. Privita je tudi dopisnica za odgovor, če se udeleži ali ne. Kaj zasluži taka laška impertinenca, so slovenske dame gotovo same uganile. Tako smo Slovenci prezirani na celi črti. Kaj delajo tisti trije Slovenci v pripravljalnem odseku?

— **Radl razžaljenja Veličanstva** sta bila obsojena v Gorici v sredo Ivan Črne in Josip Nemeč iz Vrtojbe, in sicer vsaki na osem mesecev. Ovadil ju je bil nekdo, ki je bil Črnetov dolžnik.

— **Dva sleparja zaprta.** Caharija Meneghini, uslužbenec pri Tomadoniju v Gorici, je osleparil svojega gospodarja v kratkem času za 600 kron. Neko dekle hotela „Gunkel“ je znal tako pregovoriti, da je vse zapustila in mu sledila. Dala mu je svoj prihranjen denar 2000 kron, in dogovorila sta se, da se dobita v Veroni. Ali ko je uboga dekla došla tje, jo je bil Meneghini že pobrisal v Rim. Na zahtevo redarstva so ga sedaj zaprli v Rimu. — Drugi slepar se zove Karol Duches in pravi, da je inženir z Dunaja. Nastanil se je na Vogrskem pri Gorici, kupil si tam vilo, katere seveda ni plačal, ker „ravno“

ni potrebnega denarja na razpolago. Poklical je zidarje in druge rokodelce, da mu popravijo hišo, katerih tudi ni plačal. Sedaj je „inženir“ naenkrat izginil z Vogrškega in se nastanil v hotelu „Union“ v Gorici, kjer je tudi „pozabil“ plačati dolžnih 80 K. Tudi denarja, katerega mu je posodil natakari, ni vrnil. Končno so se ga ljudje naveličali in redarstvo, je djalo pseudo-inženirja pod ključ.

— **Udeležniki tečaja za kulturo barja** v Celovcu prirede jutri skupen izlet v Ljubljano. Tu si ogledajo jutri dopoldne muzeje, zlasti načrte za osušenje barja, popjutrišnjem pa barje samo, ondotne nasade, obe kulturni postaji na Karolinski zemlji in v Lipah ter tovarno v Lavrci.

— **Pogreša se poštni asistent** pri pošttem ravnateljstvu v Gradcu, g. Ivan Lichteneckert. Mladi mož je hotel iti na Ojstrico. Prišel je v Solčavo in dne 19. t. m. prenočil v koči v Logarjevi dolini. Od tedaj ni sledu o njem, in bati se je, da je ponesrečil.

— **Žganjarjev konec.** Zidar Andrej Moškrc iz Dobrunj se je 17. t. m. tako nalil žganja, da je še tisti večer na nekih svilih v Vodmatu umrl. Ali je to slučaj, da je ravno v najbolj klerikalnih okrajih naše dežele najbolj razvito nezmerno žganje?

— **Godbeni pouk moštva meščanske** godbe se je te dni pričel v licealnem poslopi z dozdam pristopivšimi močmi.

— **Novi stekleni salon na vrtu „Narodnega doma“** je dovršen in bo od sedaj za uporabo in na razpolago narodnim društvom.

— **Lovec in razbojnik.** Ugleden ljubljanski Nimrod, ki je vzlic obilnosti svojega telesa strah vseh rac in prepelic na Barju, je te dni na povratku z lova ućakal neprijetno presenećenje, kateremu pa je s svojo izkušeno hladnokrvnostjo naredil hitro in korenito konec. Zibaje se zadovoljnega lica po mestnem logu začul je nakrat sumljivo šumenje. V tistem trenutku je že planil iz gošće razoglav, zelo pomankljivo oblečen mož, in se postavil pred našega Nimroda prav kakor bi hotel zdaj in zdaj izpihniti luč njegovega življenja. Razbojnik je gledal neki tako divje in krvoločno, da bi se ga bil ustrašil še tisti fajmošter, ki je za časa kat. shoda pozno po noči na Hradeckega mostu slovesno zatrjeval, da se upa vse slovenske liberalce v Ljubljano pometati. Toda naš Nimrod ni zinil besede, ko je zagledal divjega moža. Snel je puško in nameril in razbojnik je zbežal v goščavo. Zmagonosno se je vrnil lovec v mesto in je ponosen, da je pognal nevarnega razbojnika v beg, ne da bi se bila pri tem izpregovorila le jedna sama besedica. Kdo je tisti „skrivnostni“ razbojnik, tega doslej še ljubljanska policija ni mogla dognati.

— **Recept za giht.** Kuharica „pri Dalmatincu“ je hudo trpela za trganjem po oklepih, in vsa zdravila in maže, s katerimi se je drgnila, niso nič pomagale. Slučaj je hotel, da se je zašel v gostilno „pri Dalmatincu“ neki žejen sprevodnik, kateremu je kuharica tudi potožila svoje bolečine. Sprevodnik je bil brijten in izkušen mož, in se je spoznal tudi malo na medicino, sosebno pa je bil specialist za giht. Nasvetoval je kuharici, naj vzame dva bela kamna in ju naj v ognju tako segreje, da bosta rudeča. Na ta dva kamna naj vlije potem v kako posodo lonec kuhanega dalmatinskega vina in primesi senenega drobu. Na to pa mora se zaviti v rjuho in držati noge nad posodo, iz katere se vali sopuh. To prežene najhujši giht, je dejal sprevodnik. Kuharica je bila vesela, da je vsaj jedenkrat našla človeka, ki ji je kaj pametnega nasvetoval za njene bolečine, in je res vse to tako storila, kakor ji je sprevodnik naročil. Vroč sopuh se je vzdignil iz posode, ko se je vlilo dalmatinsko vino na razbeljena kamna in kamna sta zacvrčala, da se je kuharica pretresla in ji je noga zamahnila na posodo, da se je prevrnila in se ji je vsa tekočina vlila po nogah. Revica ima sedaj vse opečene noge in še gihta si ni prepodila. Menda sedaj ne bode več poskušala, si odpraviti giht po sprevodnikovem receptu.

— **Našla se je srebrna ženska ura s srebrno verižico** včeraj popoldne na Cesarja Jožefa trgu.

— **Izgubljene stvari.** Marija Drobnič iz Male vasi je izgubila denarnico, v kateri so bile 3 krone in vožni listek. — Na sv.

Petra cesti je včeraj popoldne izgubila neka dama zlato zapestnico.

— **Smodka je ukradel neznan tat** gostilničarju „pri Figabirtu“. Odnesele je skatljjo in smodke, v vrednosti za 13 kron.

— **Nezgoda.** Danes dopoldne je na državnem kolodvoru delavec Verbič iz Vižmarjev prišel pod vlak, in mu je odtrgalo nogo.

— **Kinematograf Oeser** v Lattermannovem drevoredu ostane le še do 30. t. m. v Ljubljani, in daje od danes naprej zadnji novi program, kateri obsega ravnokar došle originalne podobe s pariške svetovne razstave, kakor tudi celo vrsto interesantnih in humorističnih slik. Poset je vedno živahen. Natančneje glej v inseratu.

— **Lifka-panoptikum.** V naše mesto je došel Lifka-panoptikum. Gotovo bode tudi tukaj, kakor že v več drugih mestih obudil veliko zanimanja, saj je njegova razstava slavni mož iz svetovne zgodovine ter umetno-napravljenih skupin jako interesantna in vabljiva. Podobe se kretajo mehanično. Zategadelj nikdo ne zamudi prilike, si ogledati ta zanimivi panoptikum, kateri je odprt ves dan do 9. ure zvečer. Glej inserat.

— **Corrigendum.** Opozorjeni smo bili na pomoto, ki se je vrnila v našo notico o „Slovenčevih“ napadih na gosp. Jelenca. Tam je bil zapisan stavek „kar je z radostjo opazil potomec nekdanjega ljubljanskega prošta“. Samo ob sebi se razume da je to le pomota. Hoteli smo zapisati sorodnik, ker smo vedno mislili, da je dotičnik, na katere so telele naše besede z ranjnim proštom resnično bil v sorodu. Ni pa nam niti na misel prišlo, da bi hoteli kako žaliti spomin blagopokojnega prošta Zupana, ki je bil jako popularen duhovnik, čistega značaja in blagega srca ter ima za ljubljansko mesto svoje zasluge.

* **Zopet dva.** Uradni list ital. justičnega ministrstva poroča: Župniku v Cerchii so zasegli plačo za pol leta. Ta božji namestnik se je javno bahal, da ima ljubavno zvezo z neko mlado ženo ter ga je zategadelj njen mož tožil radi obrekovanja. Župnik je bil obsojen v 3mesečno ječo in na globo 200 lir. Da se to špokrjuje, so mu za pol leta zasegli plačo. — Župniku R-u iz pokrajine Palermo pa so zasegli petino plače kar za 15 let in vso plačo za bodoči dve leti. Ta božji namestnik ima že 56 let ter je lani romal v Rim. Seboj pa je vzel troje hćerk svojega ubožnega sosedu. Imele so 19, 17 in 16 let. Ko so črez nekaj mesecev to veselo družbico v Rimu zaprli, se je pokazalo, da romanje deklet z župnikom na mlajših dveh ni ostalo brez vidnih uspehov. Župnik je dobil radi zapeljevanja mladoletnih deklic — dve leti ječe.

* **75letni Jokai poje zaljubljen pesmi.** Nedavno je minulo leto, odkar se je stari madjarski pisatelj Jokai oženil z mlado igralko. Pri tej priliki, t. j. za obletnico svoje poroke je zložil velezanosno pesem o veliki sreči svojega zakona. „Mojih 75 let se je razkadilo vsled tvojih 20 let, pusto domače ognjišče se je izpremenilo v plameneč oltar, vse ljubim na svetu, za vse imam veselje, in samo želim, da bi bila poleg mene tako nepopisno srečna, kakor sem jaz poleg tebe!“ Tako poje 75letni starec.

* **Loubet na slikarski razstavi.** Francoski ministrski predsednik je velik nasprotnik slikarskih razstav. Vselej postane nervozen, kadarkoli mora med slike. Te dni si je moral vgledati „salon de refusés“, salon zavrnjenecov. Ko se je približal neki sliki, je vskliknil jezen: „Kako se more razstaviti takale packarija?“ Ravnatelj razstave je zarudel in pošepetal Loubetu: „Za Boga, slikar stoji tik Vas!“ Loubet pa je nato glasno vprašal: „Kdo je slikal to sliko?“ Ravnatelj mu predstavi slikarja; a Loubet mu je dejal veleprijazno: „Oprostite mojo ostro kritiko! Jaz sem Gaskonjec, a pri nas je navada, da ono, kar hoćemo kupiti, najprej grajamo. Koliko stane slika?“ — „Dvajset tisoč frankov“, je odgovoril slikar. „Tako?“ je strmel Loubet; „a na sliki stoji samo 10 tisoč frankov!“ Slikar se je nasmehnil in rekel: „Da, gospod predsednik, toda jaz sem Norvežan, in pri nas je navada, da ponujamo slike za polovico cene, za katero jih hoćemo prodati.“ Loubet je čutil, da ga je slikar kaznoval za hudo kritiko, a vendar ukazal tajniku, naj plača slikarju 20 tisoč frankov.

*** Ujeti princ.** Neki višji častnik I. bavarskega kora je na vojaških vajah ujel princa Ruperta, svojega bodočega vladarja. Zato je višji oficir nakrat zbolel in mora v pokoj! Princ Rupert postane v kratkem generalni major. Pred leti se je isto zgodilo nekemu jako nadarjenemu polkovniku. Ujel je princa Alfonza in moral v pokoj. Princ Alfonz pa je avanziral!

*** Valentin in Margareta.** V pariški razstavi se je pripetil tragičen slučaj, ki živo spominja na prizor iz „Fausta“ med Valentinom in Marjetico. V pivarni je sedela večja družba komijev. Postrežba je ondi ženska. Med natakarcami je manjkala tisti čas najlepša in najrazpustejša „Glu“. Komiji so pripovedovali o njej razne pikantne dogodbe in njihov gost, neki württenberški bogatin Pavel B. se je pri tem izvrstno zabaval. Kar je prišla „Glu“. Tovariši so jo pozdravili jako po domače, a ona je pobledela in hotela pobeigniti. Württenberžan je bil namreč njen — brat. V silni besnosti je planil Pavel za njo ter ustrelil nanjo. Zadel jo je in težko ranil. Pred dvema letoma pobegnila je s svojim ljubimcem iz hiše ter se končno docela izgubila. Postala je navadna žensčina. Mati je od žalosti umrla. Njen oče pa je ugleđen tovarnar. Brat je sestro kaznoval z revolverjem, da bo teško okrevala.

*** Gosenice ustavile vlak.** Iz Waidhofena na Thayu poročajo: Gosenice nastopajo letos zopet v velikanskih množicah ter uničujejo zelenje na njivah. Da pa morejo postati ovira celo vlakom, je nekaj nenavadnega. Minolo sredo je vlak zunaj postaje nakrat obstal. Potniki so hiteli k oknom gledat, kaj se je zgodilo. In tu so videli na progi silne mase gosenic, ki so povzročile, da so se kolesa vrtela pač okoli svoje osi, a dalje niso tekla. Šele ko so očistili progo in kolesa ter potrosili tir s peskom, je mogel vlak dalje.

*** Samomor dveh anarhistov.** V Newyorku sta se ustrelila ondi znani anarhist Pavel Stieber in anarhistinja Marnota Kühnle. Poročena sta bila šele dva dni. Kühnle je bila hči budipeštanskega anarhista Evgena Schmidta ter je med somišljeniki uživala velik ugled.

*** Strašen orkan v Teksasu.** Reuterjev biro poroča iz Dallasa v Teksasu z dne 18. t. m.: Sem so dospele vesti, da je obmorsko kopališče Highisland v pokrajini Jafferson zadnji orkan docela porušil. Izmed 1000 poslopij, v katerih so prebivali kopališčniki, ni ostalo eno neporušeno. Pomočna kolona, ki je dospela včeraj v Highisland je našla 400 trupel.

*** Kača prekinila dvoboj.** V Newyorku stanujoča Italijana Peter Dagieta in Jos. Voglia sta bila v Italiji zaljubljena v isto kmetiško dekle. Oba sta šla v Ameriko iskat bogastva, da bi se mogla oženiti z njo. A oba sta se sešla v isti newyorskimi tvornici. Nekega večera sta se sprla. Dagieta je zgrabil desko, jo razkosal, dal polovico Voglii, in začel se je dvoboj. Dagieta je padel, ker mu je nasprotnik zlomil roko. Voglia ga je hotel udariti še po glavi, a tedaj je planila velika, črna, bajš šest črveljev dolga kača proti njemu, da je bežal, kolikor so ga nosile noge. Drugi delavci so kačo ubili. Voglia je že zaprt.

Književnost.

— **Kostanjevec v češkem prevodu.** „Národní Politika“ je prinesla v 256. številki prevod Josipa Kostanjevca povesti „Brez službe“ pod naslovom „Bez práce“. Prevod je napisal Jan Novák.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 22. septembra. „Wiener Zeitung“ prijavlja podelitev koncesije županu Hribarju in tovarišem za ustanovitev „Ljubljanske kreditne banke“.

Dunaj 22. septembra. V ministrstvu zunanjih del so se začele skupne ministrske konference. Zatrjuje se, da gre za železniške in tarifne zadeve, ne pove se pa, čemu se teh konferenc udeležuje šef generalnega štaba fcm. Beck.

Praga 22. septembra. „Politik“ poroča, da se vlada trudi, da bi prišla zopet v kontakt s češkimi poslanci.

Praga 22. septembra. Dr. Pacak piše v svojem organu, da mladočeska stranka glede nadaljevanja obstrukcije še ni ničesar ukrenila in tudi še ni

mogla ukreniti. Pacak opominja volilce, naj bodočim poslancem glede taktike ne dajo nikakih direktiv, in kandidate, naj ne sprejmejo direktiv, nego si ohranijo proste roke.

Sofija 22. septembra. Knez Ferdinand namerava odstraniti sedanje ministrstvo, ki je izšlo iz stranke Radoslavova ter je nadomestiti s koalicijsko vlado, v katero bi vstopili Stojlov, Grekov in kot zastopnik Cankove stranke Stančev. Če bo pridobil Načoviča, da vstopi v tak kabinet, je dvomljivo.

Bologna 22. septembra. Tu so se primerice velikanske demonstracije proti kardinalu Scampa. Demonstrantje so vlomili v njegovo palačo in hoteli vdreti v kardinalovo sobo, a policija jih je prepočila.

London 22. septembra. „Times“ javlja, da je nemško vojaštvo, zavzemši Ljučang, to mesto užgalo, katero je popolnoma pogorelo.

VABILO k občnemu zboru

dijaškega podpornega društva

„Radogoja“

v Ljubljani

ki bo

dné 27. oktobra 1900. leta

ob šestih zvečer

v malej dvorani „Narodnega doma“.

Dnevni red:

1. Ogovor predsednikov.
2. Poročilo tajnikovo.
3. Poročilo blagajnikovo.
4. Volitev odbora.*)
5. Volitev računskih preglednikov.
6. Posameznosti.

V Ljubljani, 16. septembra 1900.

V imenu odbora:

Fran Žužek t. č. tajnik. **Ivan Hribar** t. č. predsednik.

*) Določbe pravil gledé občnega zbora se glasó:

§ 13. Odbor šteje poleg predsednika in njegovega namestnika 13 členov. Vsi člani morajo voljeni biti izmed ustanovnikov in rednih členov; vendar pa v odboru ne sme biti več kot 7 ustanovnikov. Poleg predsednika in podpredsednika mora stanovati vsaj sedem odbornikov stalno v Ljubljani. Ostalih 6 odbornikov voli se tako, da ima Kranjska (zunaj Ljubljane), Štajerska, Koroška, Goriška, Trst z okolico in Istra po jednega zastopnika v odboru.

§ 19. Redni občni zbor je vsako leto meseca julija ali avgusta in zboruje v Ljubljani.

§ 20. Občnemu zboru pridržano je:

- a) voliti predsednika, njegovega namestnika in trinajstero odbornikov;
- b) voliti tri društvenike za preglednike računov;
- c) imenovati častne člane;
- d) sklepati o računskem sklepu in proračunu ter o poročilu računskih preglednikov;
- e) sklepati o premembi pravil;
- f) jemati v pretres samostalne predloge društvenikov;
- g) sklepati o razpustu društva.

§ 21. Občni zbor sklepa o vseh predlogih z nadpolovično večino glasov. Kadar je jednako glasov, odločuje predsednik.

§ 22. O samostalnih predlogih društvenikov se sme je takrat obravnavati, ako so bili 14 dni prej naznanjeni društvenemu odboru.

Za veljavnost sklepa o premembi pravil treba je, da glasujeta zanj dve tretjini navzočih društvenikov.

§ 23. Obravnave občnega zbora, kateri je sklepčen, ako se ga udeleži vsaj 30 društvenikov, vodi predsednik ali njegov namestnik.

Vsak društvenik ima pravico pooblastiti sodruštvenika, da ga zastopa na občnem zboru, vendar pa nikdo ne sme imeti več kot pet glasov.

Za legitimacijo pooblaščenčeve zadostuje lastnoročno podpisana izjava pooblastilčeva.

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda. Pri novo oživljenem učiteljskem društvu za Črnomaljski okraj nabralo se je 3 K. — Živeli!

Za Prešernov spomenik: Ferialno društvo „Sava“ 40 K, kot čisti prebitek komerza prirejenega dne 15. septembra t. l. v Kranju. — Živeli!

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja povpraševanja po „Moll ovem francoskem žganju in soli“ dokazujejo uspešni vpliv tega zdravila, zlasti koristnega kot bolesti utešujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po K 1.80 a. v. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 4 (11-8)

Hladilen, bolečino olajšujoč, vsako vnetje zadržujoč uspeh, kateri vpliva ugodno na zacetitev ran, ima praško domače mazilo iz lekarne B. Fragnerja, c. kr. dvornega dobavitelja v Pragi, vsled česar se razširja vedno hitreje tudi v najnižjih slojih. Dobiva se tudi v tukajšnjih lekarnah.

Zavarovalne vesti.

Važno za banke, hranilnice, posojilnice, trgovce in od obresti živeče zasebnike.

O novem načinu za doseganje visokih temperatur z uporabo aluminija, o kojem je predaval dr. H. Goldschmidt pri glavnem zborovanju nemških kemikov v Hanovru se poroča: Način se naslanja na iznajdbo dr. Goldschmidta, iz mešanice kovinskih oksidov in aluminija, imenovane „thermit“, jednostavno in hitro izgotoviti ognjeno-tekočo maso izredno visoke temperature. Ognjeno-tekoči thermit, ki se vlije na klado železa, raztopi železo kakor vrela voda sneg. Pred tatovi in ognjem varne blagajnice se ne protivijo več oklopne plošče dobe luknje. Najraznovrstnejša razkazovanja so to zadostno dokazala. Dr. Goldschmidt je razkazoval to ravnanje na leseni poskušalni mizi tehnične visoke šole v Hanovru. Temperature več nego 3000 stopinj so potrebovale operacije 2 do 3 minut. Operacija se izvršuje tako hitro, da ostane topilnik mrzel in se lahko vzame v roko. S tem ravnanjem je nastala nova stroka vede, aluminothermija, a tudi nova nevarnost za vloma varne blagajnice, ker v 2—3 minutah se z največjo mirnostjo, brez vsacega hrupa in najmočnejše oklopne plošče lahko iztopi luknja kate-rekoli velikosti. Ta nova iznajdba je velikim bankam delala ne male skrbi, da so tudi niso zamudile, ko so izvedele podrobnosti tega pretečega načina, za to vporabile zavarovanje proti vlomom, in vse velike banke so vsebino svojih blagajnic, celó svoje safe-deposite, takoj zavarovale proti tatvini po vlomom.

Zavarovalne družbe, katere zavarujejo proti tatinskemu vlomom, so po tej novi iznajdbi v največji zadregi, ker imajo pred seboj nov slučaj nevarnosti, o katerem pred meseci še nihče ni slutil. — **C. kr. priv. občna zavarovalnica Assicurazioni generali v Trstu (glavna agencija v Ljubljani, Gradlišče št. 4)** ki zavaruje proti tatinskemu vlomom, izjavlja, da jamči brez povišanja premije tudi za škode provzročene po „thermit“-u. (1813-3)

Kwizdov korneuburški redilni prašek za živino. To staro izkušeno dietetično sredstvo pospešuje pri konjih, goveji živini ter pri vseh drugih domačih živalih prebavljanje, pretvor snovi ter slast do krme. Pri kravah se pomnoži mlečna sekrecija ter se izboljša mleko. Ta prašek uporabljajo jako radi jezdeci in trenerji mesto drage soli iz Karlovič varov, z uspehom pri konjih, ker ima ta preparat v sebi večinoma vse lastnosti, soli iz Karlovič varov. Jako priporočljivo je, primestati tudi zdravim živalim vsak dan, in sicer konjem v namočni oves, kravam pa v krmo, par žlic tega praška ter jih tako zavarovati proti raznim boleznim.

„Zdravje je najdražji zaklad!“ Da bi pač vsakdo vedno na to mislil! Koliko ljudi se muči največji del svojega življenja, da bi na stare dni mirno živeli! Toda največkrat se zgodi, da ko ne morejo več delati, da tudi uživati več ne morejo. Ali bi ne bilo boljše, da bi čuvali svoje zdravje, da bi si prihranili za mirne stare dni krepko, zdravo telo? Prav lahko dosežejo ta namen, ako uživajo priprosto, naravno hrano. Začno naj s tem takoj pri jutranji kavi. Najzdravilnejša kava se pripravlja takó, ako se primeša k običajni bobovi kavi polovico Kathreiner-Kneippove sladne kave. Nebrojno rodbin jo je preskusilo, da ima taka kava najizvrstnejši okus bobove kave in ob jednem tudi vse zdravilne prednosti domačega sladnega pridelka. Vsakdo se ji bode v kratkem tako privadil, da ne bode mogel nikoli več pogrešati te prijetne, okusne pijače. Pazi naj se le na to, da se uporablja vselej pristna Kathreiner-Kneippova sladna kava v izvornih zavitkih.

Dež. gledališče v Ljubljani.

Štev. 2. Dr. pr. 1021.

V nedeljo, 23. septembra 1900.

Prvikrat nastopijo novoangažovani člani drame: gđc. **Kristina Růckova**, bivša heroina in ljubimka narodnega gledališča v Plzni, in gospod **Josip Štefanec**, igralec iz Zagreba.

Prvikrat na slovenskem odru:

Sappho.

Zaloigra v petih dejanjih. Spisal Ferd. Grillparzer. Poslovenil Alojzij Benkovič. Režiser g. A. Verovšek.

Blagajnica se odpre ob 7. uri. — Začetek ob 7/8. uri. — Konec po 10. uri. Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. poh. polka Leopold II. št. 27.

Prihodnja predstava bode v torek, dné 25. septembra t. l. Drugokrat: „Aida“.

Zahvala.

Podpisani odbor izreka najtoplejšo zahvalo vsem, ki so se udeležili dve 16. t. m. Prešernove slavnosti, zlasti pa slavnostnemu govorniku mestnemu županu, ces. svetniku g. K. Šavniku, g. monsignoru prof. Tomo Zupanu za daritev sv. maše, vsem tukajšnjim in zunanjim narodnim društvom za obilno udeležbo, osobito pa še p. n. narodnim krajskim damam, ki so s požrtvovalnostjo in toliko vnrno pripomogle k lepemu gmotnemu vspehu pri ljudski veselici in istotako vsem onim, ki so darovali prelepe dobrotke.

V Kranju meseca septembra 1900.

Odbor „Narodne Čitalnice v Kranju“.

Umrlí so v Ljubljani:

Dne 20. septembra: Ivan Marinko, črkostavec, 29 let, Trnovske ulice št. 7, jetika. — Mladen Dolinar, zasebne uradnika sin, 3 mesece, Cerkvne ulice št. 21, pokvarjena kri.

Rodoljubi pozor!

Narodno-gospodarsko društvo v Staremtrgu pri Ložu ustanovilo je

prvo parno mlekarno in sirarno

po najnovjšem sistemu in z najboljšimi stroji ter priporoča vsakovrstne mlečne izdelke, kakor sir, zlasti surovo maslo po najnižjih cenah in v najboljši kakovosti.

Rednim odjemalcem in odjemalkam večjih množin cene po dogovoru. Torej, rodoljubi, podpirajte prvo parno združno slovensko podjetje.

Za načelstvo:

Franjo Petsche, ravnatelj.

(1179-15)

Pri Ervinu Burdyeh-u, lekarju v Škočji Leki se dobiva. (321-64)

ustna voda

z novim antiseptikom

katero je sestavil zobozdravnik dr. Rado Frlan, katera ohrani zobe zmiraj zdrave in bele, ter zamori vsako gnjilobo. Steklenica, zadoščajoča za eno leto, stane 2 kroni, po pošti 2.05 kroni.

Meteorologično poročilo.

Vilina nad morjem 806.2 m. Hrednji srčni tlak 736.0 mm.

Sept.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah
21.	9. zvečer	742.8	17.2	sl. jug	del. oblak.	0.0 mm
22.	7. zjutraj	743.3	14.9	brezvetr.	oblačno	0.0 mm
	2. popol.	743.1	21.6	sl. jug	pol. oblak.	0.0 mm

Srednja včerajšnja temperatura 18.3°, normalo: 14.1°.

Dunajska borza

dne 22. septembra 1900.

Skupni državni dolg v notah	97.25
Skupni državni dolg v srebru	97.10
Avstrijska zlata renta	115.95
Avstrijska krona renta 4%	97.50
Ogrska zlata renta 4%	114.50
Ogrska krona renta 4%	90.85
Avstro-ogrske bančne delnice	1708.—
Kreditne delnice	854.50
London vista	242.05
Nemški drž. bankovc za 100 mark	118.32 1/2
50 mark	23.65
20 frankov	19.30
Italijanski bankovci	90.45
Č. kr. cekini	11.44

Vozni red

železnice Ljubljana-(Brezovica)-Vrhnika. Ljubljana-Vrhnika.

Postaje	zjutraj	popoldne	zvečer
Ljubljana	7 15	1 55	8 10
Brezovica	7 32	2 12	8 27
Log (postajališče)	7 47	2 27	8 42
Drenov-Grif	7 59	2 39	8 54
Vrhnika	8 09	2 49	9 04

Vrhnika-Ljubljana.

Postaje	zjutraj	dopoldne	zvečer
Vrhnika	5 40	11 35	6 36
Drenov-Grif	5 51	11 46	6 47
Log (postajališče)	6 03	11 58	6 59
Brezovica	6 18	12 13	7 14
Ljubljana	6 34	12 29	7 30

Solicitatorja

(samca) vzprejme s 1. oktobrom t. l.

dr. R. Bežek

(1952-2)

c. kr. notar v Zatičini.

MATTONIJEV
GISSHÜBLER
naravna
alkalična kislina
najboljša namizna in okrepčujoča pijača
preskušena pri kašlju, vratnih boleznih,
želodčnem kataru ter pri kataru v sapilih.

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastner-ju in
Petru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih špicer-
rijah, vinskih in delikatesnih trgovinah. (36-8)

Prodajalna

z vsjo opravo za špicerijsko trgovino, odda
se v najem na Tržaški cesti št. 47 v
Ljubljani. (1852-3)

V laščini

poučuje po stari in jako dobri metodi
dr Ahna (1953-1)

Alojzij Höfler

Resljeva cesta št. 16., prtil. levo.
Učne ure samo zvečer.

100 do 300 goldinarjev na mesec

lahko zaslužijo osebe vsacega stanu v
vseh krajih gotovo in pošteno brez ka-
pitala in rizike s prodajo zakonito do-
voljenih državnih papirjev in srečk. —
Ponudbe na: Ludwig Osterreich, VIII., Deutsche
gasse 8, Budapest. (1767-4)

Kot učenec

v trgovino želi vstopiti deček, ki je bil
vzgojen v sirotišnici Marianum. — Govori
slovenski in nemški. — Ponudbe se prosi na
Franca Vidrgarja, Češenik št. 14 pri Dobu.
(1954-1)

Pisarica

za loterijo in glavno trafiko
išče službe.

Ista ima dobra spričevala. Več pove uprav-
ništvo „Slov. Naroda“. (1956-2)

Uradno dovoljena (1960)

posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6

priporoča in namešča

službe iskajoče vsake vrste
za Ljubljano in drugod.

Lepo pritlično stanovanje

s 3 sobami, predsobo, kuhinjo in pri-
tiklinami se odda od 1. novembra
za 250 gid. Lega je taka, da ni
treba v poletji hoditi na deželo.

Povpraša naj se v upravnistvu
„Slov. Naroda“. (1962-1)

Kovačnica

g. Lenčesta na Lavercl
odda se takoj treznemu, spretnemu in samo-
stojnemu kovaču z orodjem, ne da bi se
kaka najemnina plačala, v izvrševanje
kovaškega obrta.

Primerno najemnino plačati bode še le
potem, ko se bode konstatovalo, da je kovačnica
dobro obiskana.

Ker prebivalstvo delavnega in razumnega
kovača komaj pričakuje, je za gotovo pričakovati,
da bode imel vedno mnogo dela. (1696-14)

Gospodska, najemninska hiša v Ljubljani

v najboljšem stavbnem stanju in izvrstni
legi, z 10 stanovanji, katera dajo blizu
2000 gid. najemščine, se pod ugodnimi pla-
čilnimi pogoji radi rodbinskih razmer

proda. (1941-2)

Naslov pove upravnistvo „Slov. Nar.“

Hiša z gostilno

pripravna tudi za prodajalnico, z
lepimi sobami in kletmi, ledenico, v
dobrem kraju, ne daleč od železniške
postaje, posebno od tujcev obiskovani
okolici na Notranjskem, se pod ugod-
nimi pogoji za delj časa odda v
najem.

Naslov pri upravnistvu „Sloven-
skega Naroda“. (1964-1)

Komptoarist

išče službe.

Ponudbe na upravnistvo „Slov. Nar.“
pod V. K. (1936-2)

V Spodnjem Logatci

nasproti kolodvora, v jako ugodni legi,
daje se v najem od 1. oktobra t. l. naprej

prodajalnica

s skladiščem in k tej spadajoče stanova-
nje, obstoječe iz sobe in kuhinje.

Natančneje poizve se pri A. Serini
v Logatci. (1838-3)

C. kr. koncesijonirani
prometni zavod za posestva

Ivana Nep. Plautz

v Ljubljani

Rimska cesta št. 24.

Zaznamovanje za nakup in prodajo
vsakovrstnih posestev. Naročila se izvršu-
jejo najreelneje. (1806-3)

Cos. kr. avstrijsko državno železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1900. leta.

**Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez
Trbiž.** Ob 12. uri 6 m. po noči osonni vlak v Trbiž,
Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal
v Aussee, Isl, Solnograd, Zell ob jezeru, Lend-Gas-
stein, Inomost; čez Klein-Reifing v Steyr, v Linc, na
Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m. zjutraj
osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Fran-
zensfeste, Ljubno, Duraj; čez Selzthal v Solnograd,
Inomost, čez Klein-Reifing v Linc, Budejevice, Plzen,
Marijine v. Heb, Francove v. Karlove v. Prago,
Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m.
dopolodne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Ce-
lovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m.
popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec,
Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell
ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz;
čez Klein-Reifing v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen,
Marijine v. Heb, Francove v. Karlove v. Prago,
Lipsko, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 9 min. zve-
čer osonni vlak v Jesenice. Vrh tega ob nedeljah
in praznikih ob 5. uri 41 min. popoldne v Podnart-
Kropo. — **Proga v Novomestu in v Kočevju.**
Osobni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1. uri 5
m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Frihod
v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža.** Ob
5. uri 15 m. zjutraj osonni vlak s Dunaja via
Amstetten, iz Inomosta, Solnograda, Linca, Steyra,
Isla, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Fran-
zensfeste. Ob 7. uri 45 min. zjutraj osonni vlak iz
Jesenice. — Ob 11. uri 16 m. dopoldne osonni vlak
s Dunaja via Amstetten, iz Karlovih varov, Heba, Ma-
rijinih varov, Planja, Budejevic, Solnograda, Linca,
Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregena, Inomosta,
Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Pon-
tabla. — Ob 4. uri 38 m. popoldne osonni vlak s
Dunaja, iz Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Fran-
zensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m. zvečer osonni
vlak s Dunaja, iz Lipskega, Prage, Francovih varov,
Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Planja, Bu-
dejevic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla.
Vrh tega ob nedeljah in praznikih ob 8 uri 20
min. zvečer iz Podnarta-Kropo. — **Proga iz
Novoga mesta in Kočevja.** Osobni vlaki:
Ob 8. uri in 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m.
popoldne in ob 8. uri 45 m. zvečer. — **Od-
hod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik.** Ob 7.
uri 28 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6.
uri 50 m. in ob 10 uri 25 m. zvečer, poslednji vlak
le ob nedeljah in praznikih. — **Frihod v Lju-
bljano drž. kol. iz Kamnika.** Ob 6. uri 49 m.
zjutraj, ob 11. uri 6 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m.
in ob 9. uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob ne-
deljah in praznikih. (1306)

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem
se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih
pušk za lovcu in strelce po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, vsprejema vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuš-
evalnici in od mene preskušene. — Ilustro-
vani ceniki zastoj. (37)

Ne kupujte več gotovega kisa!

Gotov kis je mnogokrat valed ležanja
pokvarjen ali iz slabega blaga izdelan,
torej istotako neokusen kakor zdravju
škodljiv. Izdelujte svoj kis sami iz ki-
sove esence „Vinacet“ z navadnim
zalitjem vode! Takov Vinacet-kis je ba-
kterij prost in nepokvarljiv, ne trpi sled
kuhanja, ima jednako fin duh in okus in
je navzlic tem prednostim cenejši od go-
tovega kupljenega kisa (po tem kakor
je močen 10-15 vin. liter).

Vinacet se dobiva v trgovinah z delika-
tesami in kolonijalnim blagom in v dro-
gerijah po ceni K 1- za 1 literko ste-
klenico in K 3- za 1/2 literko steklenico.
Na prodaj ga imata v Ljubljani: J. Buz-
(1887) zollni in J. C. Praunseiss. (3)

Za tukajšnje kavarno vsprejme se učenec (1947-2)

zmožen obeh deželnih jezikov. — Ponudbe
vsprejmó se v posredovalnici služeb Te-
rezije Novotny, Dunajska cesta št. 7.

Dve veliki sobi

s 4 okni. Lepo meblirani ter s krasnim raz-
gledom, se takoj oddasta kakemu gospodu
ali dami (1938-2)
na Kongresnem trgu št. 4, II. nadst.

Kdor ima za prodati deželnih pridelkov

kakor: (1800-8)
fižol, krompir i. t. d.
naj se obrne zaupno na podpisane, kateri pre-
jema blago v komisijon in posreduje prodajo
vsakršnega blaga proti primerni odškodnini.

Alojzij Grebenc

v Trstu

ulica Torrente št. 30, 32,
pooblaščen javna tehtnica in trgovina
s prašiči in domačimi pridelki.

Ivan Kordik

v Ljubljani,

Prešernove ulice št. 10-14

priporoča k početku šole vsake vrste

preje in bombaža

za kvačkanje in pletenje, kakor tudi
kvačke in pletenke, po najnižji tovar-
niški ceni. (1898-3)
Ondi se dobé tudi druge šolske
priprave, kakor svinčnike, peresi itd.

Novo! Novo!

V Lattermannovem drevoredu.

Kinematograf Oeser

model 1900.

V elegantnem paviljonu. Lastna električna
razsvetljevalna vpejjava.

Podobe v naravni velikosti.

Originalni posnetki.

Nov

interesanten in komičen program.

Razen tega

interesantni in izredno komični prizori.

Predstave vsak dan, in sleer ob ne-
deljah in praznikih ob 3., 4., 5., 6., 7.
in 8. uri zvečer, ob delavnikih ob 4.,
6. in 8. uri zvečer.

Cene: I. prostor 30 kr., II. prestor 20 kr.
Otroci in vojaki iz moštva plačajo polovico.

Programi se dobé pri blagajni.

Velespoštovanjem

F. J. Oeser. (1940-2)

Holandsko-ameriška proga Rotterdam-New-York.

Prihodnje odplutbe:

27. sept. Maasdam 3:00 popoldne.
4. okt. Potsdam 9:30 dopoldne.
11. okt. Statendam 3:00 popoldne.
18. okt. Spaarndam 10:00 popoldne.

Novi parniki na 2 vijaka.

Rotterdam 8302 ton, Statendam 10.320 ton,
Potsdam 12.500 ton. (1291-12)

Cene v prvi kajiti od 360 K naprej iz prista-
drugi kajiti od 216 K „nišča“
III. razred 197 K 40 h z Dunaja.

Pisarne na Dunaji: Za kajite: I., Kolowratring 10;
za III. razred: IV., Weyringergasse 7 A.
Avstr. podružnice v Brnu, Inomostu in Trstu.

Ženitev!

Trgovca (33. let star), samostalen,
z dobro poslujočo trgovino, in da isto
še bolj razširi ali poveča, namenil se
je pozoviti o kvačem času o pridnim
dehlatom ali mlado odovo, katere ima
najmanj 10.000. gid. dole. (1910-3)

Samostalne imajo prednost!

Specielne priporočene ponudbe
o fotografijo naj se pošljejo pod št.
100, upravnistvo „Slov. Naroda“ v
Ljubljani, Kongresni trg št. 12.

Učenko ali učenca

eventualno kako gospodično ali
gospoda sprejme v stanovanje in na
hrano boljše rodbina. (1934-2)
Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

Šivilje in učenke

se takoj vsprejmó. 1955-2

Kje? pove upravnistvo „Slov. Nar.“

Solicitatorja

sprejme takoj

notar na Dolenjskem.

Plača po dogovoru. — Ponudbe na
upravnistvo „Slov. Naroda“. (1951-2)

Pekarija

se išče v najem takoj ali pozneje.
Ponudbe naj se pošiljajo na upravnistvo
„Slov. Naroda“. (1958-1)

Gostilna

v večjem kraju na Gorenjskem, z živah-
nim prometom,

se odda v najem ali na račun.

Oglasila pod šifro A. T. upravnistvo
„Slov. Naroda“. (1884-3)

Urarskega pomočnika

in
učenca

vsprejme

Matovž Sternen

urur v Idriji. (1949-1)

Dobro izurjena

prodajalka

za špicerijsko in manufakturno trgovino
se vsprejme.

Pojasnila daje K. Planinšek, trgovec
v Ljubljani, Dunajska cesta. (1925-3)

Kataralis.

Te prsne pastile se priporočajo po svojem
izbornem in naglem učinku kot najboljšo var-
stveno in olajšujočo sredstvo pri kašlju, hri-
pavosti in kataru prav same po sebi,
imajo torej prednost pred vsemi drugimi jedna-
kimi sredstvi. Kataralis pastile imajo dober okus
in ne vplivajo v nobenem oziru škodljivo na že-
lodec, kakor se to večkrat zgodi pri jednatih
izdelkih.

Dobivajo se po 50 vin. veliki zavoj v Ljub-
ljani pri lekarnarjih M. Leustek-u in Ubaldu pl.
Trnkoczy-ju. (1931-1)

Lepo stanovanje

v II. nadstropju s 4 sobami in pritiklinami
se odda za novemberski termin.

Istotam se odda tudi (1916-2)

delavnica ali skladišče.

Natančneje pove Vodnik, kamnosek,
v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 34.

Takoj

dober in trajen zaslužek.

Tukajšnja tovarna za izdelovanje
užigalic sprejme takoj 20 žensk in
15 moških delavcev v starosti od
16. do 30. leta.

Za sprejem se je oglasiti v tovarni,
Poljanska cesta št. 65. (1946-2)

Tovarna ustanovljena 1.1.1870.

Anton Sodja, puškar

v Borovljah (Ferlach) Koroško

priporoča puške in revolverje iz svoje za-
loge in tovarne, izdelane po najnovejših sistemih
iz najboljšega blaga in z gotovim strelom.

Specialitete: Trocevne
puške prav lahke, 2 kg 80 dkg tehtajoče. Za
vsako delo sem vreden porok sam. Puške so
c. kr. uradno preizkušene.

Prevzamem vsako popravilo in pre-
delovanje, narejam nova kopita ter izvršujem
vse hitro in po najnižjih cenah.

Čenike dopošiljam slovenske ali nemške
brezplačno in franko. (1967-1)

JUHNA ZABELA Z MAGGI

Maggi-jeva juhna zabela je jedina svoje vrste, da se hipoma naredi vsaka slaba mesna juha izredno krepka — malo kapljic zadošča. V izvornih steklenicah od 50 vinarjev naprej dobiva se v vseh delikatesnih, kolonijalnih, drogerijskih in špecerijskih prodajalnicah. — Izvirne stekleničice se z Maggi-jevo zabelo najceneje napolnujejo. (1948)

Kdor želi belega ali črnega, sladkega ali trdega, istrškega terana
grozdje
 za mastiti po krajevnih cenah kupiti, naj se obrne na (1903-4)
C. Zalaznik v Pulju.

Trgovski pomočnik
 galanterijske stroke, dobro izvežban, slovenskega in nemškega jezika popolnoma zmožen, želi sedanjo službo premeniti.
 Ponudbe pod R. P. na upravništvo „Slov. Naroda“. (1957-2)

Kupovalci trt
 se uljudno vabijo, da si ogledajo tukajšnja **trtna šola**, najstarejšo v deželi, ter se prepričajo o čistosti vseh vrst. — Kot **specialiteto** priporočamo **pristne Bordeaux-trtne** za dobavo rudečega vina. — Istočasno priporočamo svoja **najizvrstnejša namizna vina**.
 Graščinsko oskrbnitvo Raka na Kranjskem. (1937-2)

„GLANZINE“
 zakonito varovano pod št. 9386 in št. 9723 daje (1362-11)
najlepše likano perilo.
 Z jedno tablico „Glanzine“ za 10 vin. v 1/2 litra tople vode razpuščeno se lika brez vsacega drugega dodatka absolutno gotovo: 6 vrhnih srajc, 12 manšet in 12 ovratnikov, da so **tako lepi, kakor novi!**
 V tablicah po 10 vin. na prodaj v večini špecerijskih in drogerijskih trgovin in v prodajalnah mila.
 Jedini izdelovatelj:
Eric Schulz jun.
 Heb (Eger) in Lipsko.

Moderce
 najnovije facone, najboljši izdelek
 priporoča 39
Alozij Persché
 Pred škočjo št. 22, poleg mestne hiše.

Ivan Jax
 Ljubljana, Dunajska cesta 13.
 Tovarniška zaloga
šivalnih strojev in velocipedov.
 Geniki zastojni in franko.

Trgovec z železino
 Andr. Druškoviča naslednik
Val. Golob
 Mestni trg št. 10
 založnik zveze avstr. c. kr. državnih uradnikov
 priporoča svojo bogato zalogo **hišne in kuhinjske oprave.**
Zaloga vseh za stavbe potrebnih predmetov, kakor tudi **Roman in Portland cementsa.**
 Zaloga nagrobnih križev.

Konces. zasobni učni zavod za
risanje krojev in šivanje oblek
Eme Schlehan
 v Ljubljani, Židovske ulice 1.
 Govori se lahko vsak dan od 9. do 12. ure zjutraj. (1902-3)
 Kroji se prodajajo po meri.

Opeka vseh vrst!
 Dovoljujem si slavnemu občinstvu naznati, da sem v svojo **opekarno** uvedel delovanje **s parno silo** in da izdelujem vsakovrstno **opeko za stavbe, zarezno opeko** (Strangfalzziegel), **stisnjeno strešno opeko** (Dachpressziegel) itd. itd.
 Za trdnost opeke zoper vremenske vplive prevzemam **posebno jamstvo.**
 Priporočujem svoje izdelke vsem gg. stavbenikom in drugemu občinstvu, zagotavljam **najhitrejšo postrežbo in jako nizke cene.**
Ludovik Herzmann
 (1234-16) opekarna s parno silo.

J. Rojina
 na Sv. Petra cesti št. 27 izdeluje
elegantno jesensko obleko in zimsko obleko
 (1927-2) po primerni ceni in solidni postrežbi.

Blaž Jesenko
 Ljubljana, Stari trg št. 11.
 Zaloga vsakovrstnih **klobukov in čepic** perila, kravat itd. 39
po najnižjih cenah.

Prej **Alozij Erjavec** Prej
 J. Zor črevljarski mojster v Ljubljani, Cevljarske ulice 3.
 Po večletni skušnji, kakor tudi po dovršenem strokovnem tečaju v Ljubljani c. kr. tehnološkega obrtnega muzeja na Dunaju mi je mogoče vstrezati vsem zahtevam svojih p. n. naročnikov. Priporočam se prečastiti duhovščini in sl. občinstvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuv. Delo je ceno, pošteno in trpežno. V zalogi so razna mazila, voščila za črno in rujavo obuvanje, ter razne potrebščine za to obrt. 39
 Mere se sklanjajo. — Vnanjim naročilom naj se priloži vzorec.

MODERCE natančno po životni meri
 za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconi priporoča
HENRIK KENDA v Ljubljani, Glavni trg št. 17. 39
 Skladišče za modno blago, pozamentrije, trakove, šipke, svileno blago, perilo, e e e e klobuke za dame, tkana in kratka roba na debelo in drobno. e e e e

Najboljše berilo in darilo je vsestransko jako pohvaljena
„Vzgoja in omika“ ali izvir sreče“
 (neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka, kateri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega potrebnega, da more sebe in druge blažiti in prav olikati) (112-39)
 ter se dobi za predplačilo **1 gld. 50 kr.**, po pošti 10 kr. več, ali proti poštnemu povzetju pri **Jožefu Valenciču na Dunaju** III. Bez., Steingasse Nro. 9, I. Stock, Thür 10.
 Založnik, ozir. prodajalec je voljen vrniti denar, ako bi mu kupec poslal knjigo še nerazrezano in čisto v treh dneh nazaj.
 Cena je skrajno znižana, knjig je malo več.

Šivalne stroje raznih vrst od najjednostavnejše in do najfinejše izvršbe prodaja od **35 gld.** naprej proti 5letnem jamstvu
R. Müller mehanik. (1760-4)
 Židovske ulice št. 8.

Feliks Toman kamnoseški mojster
 Resljeva cesta št. 26. Ljubljana Resljeva cesta št. 26.
 priporoča svojo največjo zalogo izdelanih **črnih nagrobnih piramid** od švedskega granita, sijenita in labradorja lastnega izdelka, kakor tudi **nagrobne spomenike in križe** (1961-1)
 od različnih najtrpežnejših marmorjev; sprejema vsakovrstna naročila za **stavbena in umetna kamnoseška dela** in ima na skladišču **robnike od granita za trotovar in kocke za tlakovanje.**
 Plošče za pohištvo od različnih marmorjev po najnižji ceni.

Štajerski **LODEN** za obleke, plašče, haveloke, sportne obleke, gasilce, livreje vse čista, robna, volna
 Najmodernejša in najboljše kvalitete **SUKNENEGA BLAGA** za moške obleke (1888-3)
 Največja zaloga raznega blaga za **ZIMSKE SUKNJE**
 Črno in modro tkano blago (Kammgarne), ševiot od **K 3.** — naprej.
 Vzorci stroškov prosti.
 Oddelek za sukno firme **KASTNER & ÖHLER, GRADEC.**

Josip Oblak umetni in galanterijski strugar
 Trubarjeve ulice št. 3
 izvršuje vsakovrstne v njegovo stroko spadajoče stvari po najnižji ceni. Palice za okna od 50 kr. do 2 gld. 25 kr., kegjiške kroglice 12 cm debele 1 gld. 25 kr., 13 cm debele 1 gld. 60 kr., noge za omare od 3 do 5 kr. — V zalogi ima tudi razne cigarnike in zdravstvene pipe do najfinejše vrste. Popravila od kosti, roga, morskih pen, iantarja, lesa izvršuje po najnižji ceni. 39

Hiša št. 4 (1838-2)
 v Spodnjem Vodmatu (Ljubljana) se takoj iz proste roke prodaja.

Sprejem za svojo trgovino z mešanim blagom **poslovodjo** neozjenjenega in spretnega prodajalca, ter dobrega (1883-3)
trgovskega pomočnika. Zajedno sprejem tudi izurjeno **kuharico** ki je zmožna voditi gospodinjstvo.
Anton Trevn trgovec v Jesenicah na Gorenjskem.

CHOCOLAT 213-35
SUCHARD
 Svetovna razstava 1900 **GRAND PRIX**
 Najvišje odlikovanje.

Feliks Toman kamnoseški mojster
 Resljeva cesta št. 26. Ljubljana Resljeva cesta št. 26.
 priporoča svojo največjo zalogo izdelanih **črnih nagrobnih piramid** od švedskega granita, sijenita in labradorja lastnega izdelka, kakor tudi **nagrobne spomenike in križe** (1961-1)
 od različnih najtrpežnejših marmorjev; sprejema vsakovrstna naročila za **stavbena in umetna kamnoseška dela** in ima na skladišču **robnike od granita za trotovar in kocke za tlakovanje.**
 Plošče za pohištvo od različnih marmorjev po najnižji ceni.

Štajerski **LODEN** za obleke, plašče, haveloke, sportne obleke, gasilce, livreje vse čista, robna, volna
 Najmodernejša in najboljše kvalitete **SUKNENEGA BLAGA** za moške obleke (1888-3)
 Največja zaloga raznega blaga za **ZIMSKE SUKNJE**
 Črno in modro tkano blago (Kammgarne), ševiot od **K 3.** — naprej.
 Vzorci stroškov prosti.
 Oddelek za sukno firme **KASTNER & ÖHLER, GRADEC.**

Pekarija in slasčičarna Jakob Zalaznik
 Stari trg št. 21.
Podružnici:
 Jurčičev trg 3. Vegove ulice 12.
 Tu se dobiva 4krat na dan sveže, ukusno, zdravo in slasno pekarsko pecivo, vseh vrst kruh na vago, prepečenec (Vanille-Zwiebak), kakor tudi **ržen kruh** hlebčki po 10, 15 in 25 kr.
 V slasčičarnici postrezam z najfinejšim nasladnim pecivom in s finimi pristnimi likérji ter z Vermouth-vinom. Posebno opozarjam na fine indljanske krofe in zavitke s smetano napolnjene. 39

Pod Trančo št. 2.

38 Veliko zalogo

Najnižje cene.

Klobukov

Najnižje cene.

priloga
J. Soklič.

Pod Trančo št. 2.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice šte. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakeršna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamenujejo. Pri zunanjih naročilih blagovili naj se vzorec vposlati. 38

Josip Reich

likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4

38 se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Postrežba točna. — Cene nizke.

Av gust Repič, sodar

Ljubljana, Kolizejske ulice šte. 16 (v Trnovem)

izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne sode

po najnižjih cenah. 38

Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

Svilnato blago

največja izber in najnovejše črno in barvasto, za cele obleke in bluze

priloga 38

Alozij Persché

Pred škofijo št. 22, poleg mestne hiše.

Fran Detter

LJUBLJANA, Stari trg št. 1.

38 Prva in najstarejša zaloga šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvrstne slamoreznice in mlatinice, katere se dobivajo vzlic njih izbournosti ceno. — Ceniki zastoj in poštne prosti.

Ign. Fasching-a vdove

38 ključavničarstvo

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

priloga svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najpriprostejših kakor tudi najfinejših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za obklade z pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in po ceni. Vnarnja naročila se hitro izvrše.

Ustanovljeno l. 1852.

Tovarna za strešni lep in izdelava kotrana

E. PILHALS-a naslednik

priloga svoj l. asfaltni strešni lep in izolirane plošče, lesni cement, strešne lake (črne in rudeče), kotrane, asfalt, čolnsko in mazalno smolo, carbolneum, karbolne kisline, benzine, benzinske firneže, sajovine itd. (644-19)

Centralna pisarna: Dunaj, III., Kolonitzgasse Nr. 6.

Ustanovljeno l. 1852.

FRAN CHRISTOPH-ov

svetli lak za tla

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Christoph-ovo zrcalno svetlo voščilo

za trde parkete, najboljši vpuščevalni izdelek, se ne prileplja po vporabi, ne diši neprijetno; doseže se z njim lepa zrcalnosvetla tla. (697-12)

V Ljubljani: A. Staoul, v Kranji: F. Dolenz.

Prvikrat

v Ljubljani v Lattermannovem drevoredu razstavljen:

Lifka veliki historični mehanični

muzej in panoptikum

v katerem so umetniška dela modelirske umetnosti in mehanike, izdelana v zgodovinskih in mitoloških vošenih figurah v življenski velikosti, elegantno in dragoceno opremljene, kakoršne se tukaj še niso kazale.

Vsak dan odprto od 9. ure dopoldne naprej. (1959-1)

Slovenici pozor!

Zahvajate posod

nogavice, rokavice,

jopiše in vse vrste

pletenin iz

D. Kribar-jeve tovarne

To domačo blago je trpežno, ceno in se kosu v vsakim drugim izdelkom bodiš konkurence.

Slovenski trgovci.

Josip Širca v Žalcu

tovarniška zaloga najslavnejših in najboljših koles, kakor „Puch“, „Meteor“, „Waffen“, „Slavia“

potem drugih raznovrstnih z novimi in z najnovejšimi iznajdbami opremljenih, garantiranih koles.

Cena od 80 gld. naprej.

Lastna popravilnica.

Zaloga posameznih kolesnih del in kolesarskih potrebščin. (850-22)

Točna in kulantna postrežba.

Preje Ferd. Bilina & Kasch. **A. Kasch** Preje Ferd. Bilina & Kasch.

Židovske ulice št. 1

priloga za jesensko in zimsko sezono

rokavice

najboljših vrst in sicer: najfinejše glače in iz pralnega usnja, iz gorkega blaga in kožušne rokavice po znižanih cenah.

Velika zaloga vojaških rokavic lastnega izdelka.

Vedno najnovejše kravate, ovratniki, manšete, predprsa za gospode itd. Kovčegi za potovanje, ročne torbe in vsakovrstni drugi predmeti.

Naj se blagovoljno uvažuje!

Prodaja vseh prevzetih predmetov po cenilni ceni.

Rokavice se snažijo in perejo. (1895-3)

75 gld. trocevka.

Puškar

F. Kaiser

75 gld. trocevka.

75 gld. trocevka.

75 gld. trocevka.

priloga za lovsko sezono in dobavlja vse potrebne lovske utenzilije v največji izbiri. (1709-5)

Naznanjam, da sem prevzel od „Národne Tiskarne“ v Ljubljani v izključno razprodajo Jurčičeve zbrane spise, potem letnike in posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one knjige, katere so izšle v založbi „Národne Tiskarne“. — Te knjige so:

Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do XI, broširan à 60 kr., elegantno vezan à 1 gld.

„Ljubljanski Zvon“, letniki II, III, V, VI, broširan à 3 gld., vezan v Bonačeve platnice à 4 gld. 20 kr.; — letniki VII in VIII, broširan à 4 gld., vezan v Bonačeve platnice à 5 gld. 20 kr.; — letniki od IX. do XVIII., broširan à 4 gld. 60 kr., vezan v Bonačeve platnice à 5 gld. 20 kr.

Posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ po 40 kr.

Zbirka zakonov. I. Kazenski zakonik, vezan à 3 gld.

Zbirka zakonov. II. Kaz. pravdni red, vezan à 2 gld. 80 kr.

Zarnikovi zbrani spisi. I. zvezek, broširan à 50 kr.

Dr. Nevesekdo: „4000“. Povest, broš. à 50 kr.

A. Askerc: Izlet v Carigrad, broš. à 20 kr.

Po znižani ceni priporočam: Fran Kocbek, Pregovori, prilike in reki. Prej 50 kr., sedaj samo 30 kr.

Turgenjev: Otol in sinovi. Roman, broširan à 50 kr.

— Stiri novele, broš. à 20 kr.

Beneš-Třebizsky: Blodne duše. Roman, broširan à 70 kr.

Lefebvre: Pariz v Ameriki, broširan à 50 kr.

Stat nominiš umbra: Časnikarstvo in naši časniki, broširan à 40 kr.

Tolstoj: Dva romana, broširana à 70 kr.

Jelinek: Ukrajnske dume, Povest, broširana à 15 kr.

Halčy: Dnevnik, broširan à 15 kr.

— Razne pripovedke, broširane à 40 kr.

— Dve povesti, broš. à 25 kr.

Theuriot: Undina. Povest, broš. à 20 kr.

Souvestre: Vilenski brodnik. Povest, broš. à 15 kr.

Jurčič: Listki, broš. à 15 kr.

— Gregorčičevim kritikom, broš. à 30 kr.

Avstrijski patrijot: „Parteiwesen der Slaven“, broširano à 50 kr. 76

Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na vse domače in tuje časnike ter knjige.

L. Schwentner

knjigotržec

V Ljubljani, Dvorni trg šte. 1.

Prva slovanska

c. kr. priv. tovarna ognjegasnega orodja

kakor: brizgalnic najnovejše konstrukcije, s sesalno in tlačilno odprtino na obeh straneh ter s patentom proti zmizlini, parnih strojev, cevij, čelad in pasov, kmetijskih strojev in peronospera brizgalnic itd.

R. A. Smekal

Czech-Moravsko Smichov-Praga

podružnica v Zagrebu

priloga slavnim ognjegasnim društvom, kmetijskim podružnicam ter zasebnikom svojo bogato zalogo. — Cene brez konkurence. — Ugodnosti izvanredne dovoljene. — Uzorci in ceniki brezplačno. — Ustmeni pogovori na zahtevo. — Pošiljajte franko na vsak kolodvor.

Z velespoštovanjem (391-38)

Podružnica **R. A. SMEKAL** v Zagrebu.

Zaloga zlatine in srebrnih in pravih švicarskih ur.

Podpisani priporočam slav. občinstvu svojo veliko zalogo koles, posebno občeznana prava

Styria kolesa

s patentiranim krogličnem tečajem, najboljši in najsolidnejši sistem v l. 1900, jako trpežna in lahko tekoča.

Vsi modeli so enotno **zboljšani** in poleg tega so **jako znižane cene.**

Pripomniti moram, da imam v zalogi edino le modele 1900, kajti vse prejšnje razprodal sem v jeseni pod svojo ceno, samo da mi bode moč v sedanji sezoni le z letošnjimi modeli slavnemu občinstvu vstrezati.

(123-74)

Filiala v Kamniku: Janko Pohlin.

Spoštovanjem

Franc Čuden, na Velikem trgu nasproti rotovža.

Zaloga šivalnih strojev.

Vincenc Čamernik

kamnoseški mojster

v Ljubljani, Slomšekove ulice št. 17 (nasproti mestne elektrarne).

Izborna zaloga grobnih spomenikov

iz različnih marmorjev, granitov in sijenitov.

Naprava kompletnih rodbinskih rakev

tu in na deželi. (1014-23)

Raznovrstna v to stroko spadajoča popravila.

Stavbena dela.

Priznana solidna in točna postrežba.

Kwizdov

korneuburski redilni prašek za živino.

Dietetično sredstvo za konje, govejo živino in ovce. Približno 50 let v večini hlevov v porabi, pri nedostatkih slasti do krme, slabem prebavljanju, za izboljšanje mleka ter pomnožitev mlečne obilnosti krav. Cena: 1 zavojček K 1-40, 1/2 zavojčka K - 70. Pristen le z zgorajšnjo varstveno znamko se dobiva v vseh lekarnah in drogerijah. Glavna zaloga: II. (1363-4)

Fr. Iv. Kwizda, c. in kr. avstro-ogrski, kralj. rumunski in knež. bolgarski dvorni dobavitelj.

Okrožni lekarnar, Korneuburg pri Dunaji.

Št. 28.645.

Oklic.

(1844-3)

Kontrolni shod c. kr. deželnih brambovcev in nadomestnih brambovcev

bode letes v Ljubljani dne 2. oktobra ob 9. dopoldne v domobranski vojašnici.

K temu shodu priti je vsem v Ljubljani bivajočim brambovcem in brambovskim nadomestnikom, ki niso letos niti kot novinci izurjeni, niti k orožnim vajam poklicani bili.

Naknadni kontrolni shod bo dne 20. novembra ob 9. dopoldne tudi v brambovski vojašnici.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dné 1. septembra 1900.

P. n.

občinstvu uljudno naznanjam, da sem prevzel v najem

gostilno na Bregu, bivšo Vipavsko zadrugo.

Točil bodem pristna dolenjska, vipavska in istrijska vina, kakor tudi izborno Reininghausovo marčno pivo po zmerni ceni, in so vedno mrzla in gorka jedila na razpolaganje. Za obilen obisk se priporočam

Anton Zabukovec

bivši gostilničar „pri Šikcu“ v Gradišči.

(1787-6)

Dediči trgovca gospoda Ant. Schusterja naznanjajo uljudno slavnemu občinstvu, da bode manufakturna trgovina pod tordko

Anton Schuster

nespremenjeno dalje poslovala. Proseč nadaljne naklonjenosti se priporočajo

A. Schuster-jevi dediči.

(1935-2)

Najboljše črnilo svetá!

Kdor hoče obutalo ohraniti lepo bleščeče in trpežno, naj kupuje samo

Fernolendt čreveljsko črnilo

za svetla obutala samo (1139-16)

Fernolendt crème za naravno usnje.

Dobiva se C. kr. priv. povsodi.

tovarna ustanovljena 1832. leta na Dunaji.

Tovarniška zaloga: Dunaj, I., Schulerstrasse št. 21.

Radl mnogih posnemaj brez vrednosti pazi naj se natančno na moje ime **St. Fernolendt.**

Založena 1847.

Založena 1847.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

v Ljubljani 39

Zaloga in pisarna. Turjaški trg št. 7

Tovarna s stroji: Trnovski pristan št. 8-10

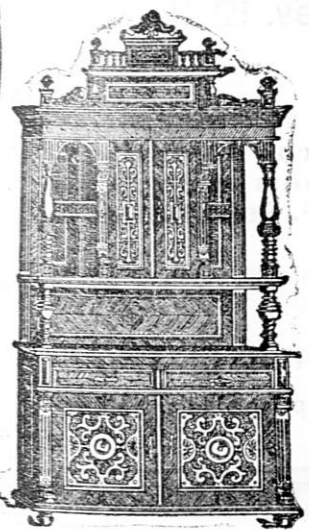
priporoča po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za jedilne

sobe, oprave za salone, žimnate mo-

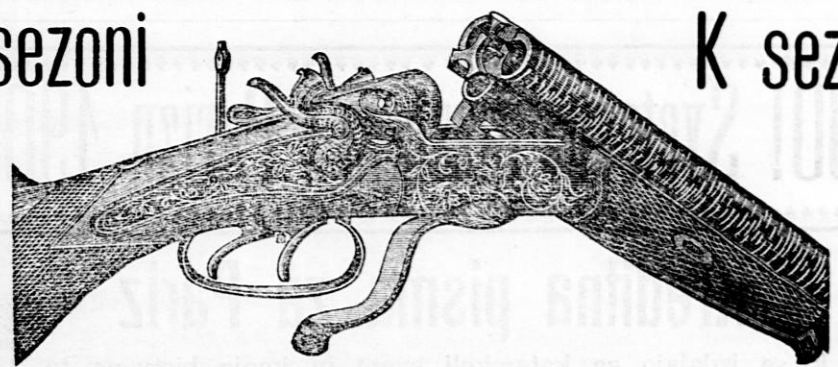
droce, modroce na peresih, otroške

vozičke, zastore, preproge itd.

K sezoni K sezoni

ilustrovan cenik se pošilja na zahtevo zastojni.

ilustrovan cenik se pošilja na zahtevo zastojni.

priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovjših sistemov in najnovjše vrste, revolverjev itd., vseh pripadajočih rekvizitov in municije, posebno pa opozarjam na

trocevne puške

katere izdelujem v svoji delavnici in katere se zaradi svoje lahkote in priročnosti vsakemu priporočajo najbolje.

Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnoga brojna naročila, ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče naročbe in poprave točno, solidno in najceneje.

Z velespoštovanjem

(1662-6)

Fran Sevčik, puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

F. Cassermann

krojač za civilne in raznovrstne uradniške uniforme

in poverjeni zalagatelj ces. kr. unif. blagajne drž. železnice uradnikov

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 4

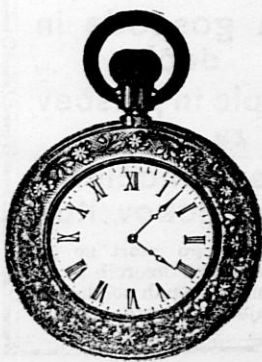
se priporoča slavnemu občinstvu za izdelovanje civilnih oblek in nepremocljivih havelokov po najnovjši fačoni in najpovoljnejših cenah. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču.

Gospodom uradnikom se priporoča za izdelovanje vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor: sablje, meče, klobuke itd., gospodom c. kr. justičnim uradnikom pa za izdelovanje talarjev in baretov. 40

Darila za vsako priliko! Frid. Hoffmann

urur

v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo največjo zalogo vseh vrst

žepnih ur

zlatih, srebrnih, iz tule, jekla in nikla, kakor tudi stenskih ur, budilk in salon-skih ur, vse samo dobre do najfinjše kvalitete po nizkih cenah.

Novosti v žepnih in stenskih urah so vedno v zalogi. 40

Popravila se izvršujejo najtočneje.

Optični zavod J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo 1

priporoča svojo veliko zalogo

vsakovrstnih očal, lovskih in potnih daljnogledov, kakor tudi vseh optičnih predmetov.

Zaloga fotografskih aparatov.

Vsa v to stroko spadajoča popravila in vnanja naročila točno in ceno. 40

Suknenih ostankov vedno veliko v zalogi.

Za jesensko in zimsko sezono

se priporoča trgovina s suknenim, platnenim in manufakturnim, platnenim in manufakturnim blagom

Hugo Ihl

××× v Ljubljani ×××

v Špitalskih ulicah št. 4.

40

Vzorci na zahtevanje poštine prosto.

„Ljubljanska kreditna banka“
v Ljubljani
Špitalske ulice št. 2.

Nakup in prodaja
vseh vrst rent, državnih papirjev, zastavnih
pisem, srečk, novcev, valut i. t. d. po najkulant-
nejših pogojih. (1877-8)

Posojila na vrednostne papirje proti nizkim
obrestim.
Zavarovanje proti kurzni izgubi.
Promese k vsem zrebanjem.

Sprejemanje denarnih vlog
na vložne knjižice, na tekoči račun in na giro-
konto s 4% obrestovanjem od dne vloge do
dne vzdiga.
Eskompt menjic najkulantneje.
Borzna naročila.

Trgovski pomočnik

vojaščine prost, izurjen v železnini, želi
vstopiti kot magaciner v kako tovarno
ali temu primerno službo.
Ponudbe pod šifro „Železninar“ na
upravnishvo „Slov. Naroda“. (1870-3)

Proti
malokrvnosti
Železnato vino
lekarnarja
G. Piccoli v Ljubljani
dvor. založnika Njeg. Svetosti papeže
Ima v sebi **90krat več železa**

kakor druga po reklami nezaslužno sloveča
ehina-železnata vina, katera često
nimajo več železa v sebi, kakor vsako ceno
namizno vino. III. (1368-9)
Vsled tega največje jamstvo za
izdatnost tega vina pri malokrvnih,
nervoznih ali vsled bolezni oslabele
osebah, kakor tudi še posebno pri ble-
dih, slabotnih in bolehalih otro-
cih. Dobiva se v steklenicah po pol litra.
Vnanja naročila proti povzetju.

Orenstein & Koppel

Dunaj, I., Kantgasse 3.

Tovarne v Pragi in Budapešti za:

pójske
gozdne
industrijske
rudniške

železnice

vsake tirne širokosti za

obratovanje

ročno
živalsko
lokomotivno
električno
zavorne gorske
vspinalne
viseče
železnož cne

železnice

Naša tehnična pisarna projektuje in trasira
železniške naprave vsake vrste, pri-
klopne tise s premikalnicami in
vrtilnicami itd. — Izdelovalnica loko-
motiv, voz za tovore in osebe, gar-
ročnih voz, treblinice itd. — Tovarna
za kolesne dele, kolesa, ležišča,
žebije in vijake.

Obširni katalogi in prevdarki cen brezplačno
in franko. (1494-5)

Prasko domače mazilo

iz lekarne

B. FRAGNER-ja v Pragi

je staro, najprej v Pragi rabljeno domače
zdravilo, katero ohrani rane čiste in va-
ruje vnetja in bolečine manjša ter hladi.
V pušicah à 35 kr. in 25 kr., po pošti 6 kr.
več. Razpošilja se vsak dan.

Ako se vpošlje naprej gl. 1 53, se pošljejo
4/1 pušice, ali za gl. 1 68 6/2 pušic, ali
za gl. 2 30 6/1 pušic, ali za gl. 2 48 9/2
pušic franko na vse postaje avstro-ogrske
monarhije.

Vsi deli embalaže
imajo zraven sto-
ječo zakonito de-
ponovano varst-
veno znamko.

Glavna zaloga:

B. FRAGNER, c. in kr. dvorni dobavitelj
lekarna „pri črnem orlu“
Praga

Malá strana, ogel Nerudove ulice 203.
Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske.

V Ljubljani se dobiva pri gospodih lekar-
jih: G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mar-
b-detschláger, J. Mayr. (1742-2)

Trgovski vajenec

slovenskega in nemškega jezika zmožen,
sprejme se takoj v trgovino z železnino.
Kje, pove upravnishvo „Slovenskega
Naroda“. (1854-4)

Sukneni ostanki

se prodajajo (1824-3)

globoko pod ceno

v sukneni in manufakturni trgovini

R. Miklauc

Ljubljana, Špitalske ulice št. 5

Istotam je tudi velika
zaloga

loškega sukna.

Umetniška razstava

v „Mestnem domu“

vsak dan od 9. dopoldne do 4. popoldne.

Preselitev.

Podpisani naznanja p. n. občinstvu, da ima sedaj svojo
delavnico na Mestnem trgu št. 10

(v hiši g. Šhaberne)

ter se priporoča za izvrševanje slikarij, litografičnih in kali-
grafičnih del (diplom), vsakovrstnih napisov (firm) na steklo
leo, kovino itd. Za okuono in fino delo po nizki ceni jamči.

Vinko Novák, umetni slikar in litograf.

(1890-6)

Zobozdravniški in zobotehnični atelje.

Špitalske ulice 7, I. nadstr.

Zobozdravnik med. univ. dr. Rado Frlan

špecialist za zlate in porcelanaste plombe,

bivši gojenec kraljevega zobozdravniškega zavoda v Berlinu
Dorotheenstrasse,

naznanja slavnemu občinstvu, da si je nabavil vse priprave za brez-
čutno ruvanje zob z dušikovim oksidulom (Lustgas oder Lachgas) in
da izvršuje od 8. avgusta dalje vse operacije v ustih z navedeno narkezo.
Istotako se izdelujejo v njegovem ateljeju vse vrste zlatih spon, zlatih
kron in zlatega zobovja, bakor tudi vsa druga zobozdravniška
in zobotehnična dela. (1765-3)

1900! Svetovna razstava v Parizu 1900!

Kreditna pisma za Pariz

ki se izdajajo za katerekoli svote in imajo bistveno to
ugodnost, da se z njimi ne samo v Parizu, nego tudi v
razstavinem prostoru lahko dvigne svote, se dobivajo pri

J. C. Mayer-ju

banka in menjalnica v Ljubljani. (867-22)

Na debelo.
Na drobno.

P. MAJDIČ

Postrežba točna.
Cene nizke.

trgovina z železnino „Merkur“

— Celje, Graške ulice šte. 12 —

priporoča svoje lahko tekoče slamoreznilce najboljših sestavov, kakor
tudi izvrstne slamorezne kose.

Dalje priporoča svojo veliko zalogo izdelkov iz kamenščine,
kakor ceví za kanalizacije in stranišča, nastavke za
dimnike v vsakovrstnih oblikah, cementa, stavbenih in po-
hištvenih obov, kuhinjske priprave, štedilnikov in
peči od najpreprosteje do najfineje izpeljave.

Gospodom poljedelcem priporočam kot najizdatnejše umetno gnojilo
Tomaževo fosfatno moko po tovarniški ceni.

Velika izber železnih nagrobnih križev.

Slavno občinstvo vabim najuljudneje, ogledati si pri priliki mojo trgo-
vino in zalogo. (1950-1)

Brata Eberl

Ljubljana, Franciškanske ulice 4.
Pleskarska mojstra e. kr. drž. in e. kr. priv.
južne železnice.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Prodaja oljnatih barv, lakov in firnežev
na drobno in na debelo.

Velika izbírka dr. Schoenfeld-ovih
barv v tubah za akad. slikarje.

← Zaloga →

vsakovrstnih čopišev za pleskarje, sli-
karje in zidarje, štedilnega mazila za
hrastove pode, karbolinoja itd.

Posebno priporočava sl. občinstvu najnovejše,
najboljše in neprecenljivo sredstvo za likanje
sbnih tal pod imenom „Rapidol“.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v na-
jino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi
kot priznano realno in fino po najnižjih cenah.

Mehanik Ivan Škerl

stanuje samo
Opekarska cesta št. 16.

Šivalni stroji po najnižjih cenah.
Bielkic in v to stroko spadajoča popra-
vila izvršuje dobro in ceno. 39
Vnanja naročila se točno izvršé.

Perilo za gospode
najboljše blago in najnovejše
kravate

prodaja 39

— Alojzij Persché —

Pred škotijo, poleg mestne hiše.

Anton Presker

krojač

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 6

priporoča svojo veliko zalogo

gotovih oblek
za gospode in
dečke, 39

jopic in plaščev
za gospe,

nepremočljivih
havelokov itd.

Obleke po meri se po
najnovejših uzorcih in po
najnižjih cenah solidno in
najhitreje izgotovljajo.

Prodaja na debelo in drobno. Geniki brezplačno.

Klobuke

najnovejši façone

priporoča po nizki ceni

J. S. Benedikt

Ljubljana, Stari trg.